

Možnosti rozvoje města Luhačovice ze strukturálních fondů

Bc. Radmila Raková

Diplomová práce
2010

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Radmila RAKOVÁ**
Studijní program: **N 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**

Téma práce: **Možnosti rozvoje města Luhačovice ze strukturálních fondů**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Charakterizujte základní teoretické poznatky k problematice rozvoje obcí.
- Představte strukturální fondy EU, zejména se zaměřením v oblasti regionálního rozvoje.

II. Praktická část

- Provedte socioekonomickou analýzu Luhačovic.
- Uveďte a charakterizujte přínosy již realizovaných rozvojových projektů na území Luhačovic financovaných ze strukturálních fondů EU.
- Navrhněte strategii rozvoje Luhačovic s využitím strukturálních fondů EU, včetně katalogu projektů.

Závěr

Rozsah práce: **cca 70**
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

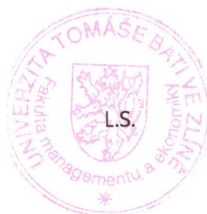
Seznam odborné literatury:

- [1] POMAHAČ, R., VIDLÁKOVÁ, O. Veřejná správa. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2002. 200 s. ISBN 80-7179-748-0.
[2] PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 280 s. ISBN 978-80-247-2097-5.
[3] VILAMOVÁ, Š. Čerpáme finanční zdroje Evropské unie. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 200 s. ISBN 80-247-1194-X.
[4] WOKOUN, R. a kol. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 3. vyd. Praha: IFEC, 2001. 266 s. ISBN 80-86412-08-3.

Vedoucí diplomové práce: **RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: **29. března 2010**
Termín odevzdání diplomové práce: **3. května 2010**

Ve Zlíně dne 29. března 2010

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. RNDr. René Wokoun, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně 3. 5. 2010

Rakona' Radmila

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevýdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

ABSTRAKT

Diplomová práce je obsahově zaměřena na možnosti rozvoje města Luhačovice ze strukturálních fondů. Na základě provedené socioekonomické analýzy a SWOT analýzy, jsou doporučeny tři strategické oblasti rozvoje. Výstupem práce je katalog projektů, který zohledňuje operační programy strukturální politiky pro období 2007–2013, relevantní pro město Luhačovice.

Klíčová slova:

regionální politika, strukturální fondy, operační programy, socioekonomická analýza, strategie rozvoje, katalog projektů

ABSTRACT

The contents of this master thesis is focused on the development possibilities of the Luhacovice town from the Structural Funds. There are recommended three strategic spheres of the development according to an undertaken socio-economic and a SWOT analysis. The output of the work is a project catalog which accounts operational programs of the structural politics for the period 2007–2013 for the Luhacovice town.

Keywords:

regional politics, Structural Funds, operational programs, socioeconomic analysis, strategic planning, catalog projects

Poděkování

Děkuji panu Ing. Jiřímu Šůstkovi vedoucímu odboru správy majetku města Luhačovice, za poskytnutí potřebných informací pro tuto diplomovou práci. Za ochotu a odborný výklad v oblasti využívání finančních prostředků ze strukturálních fondů. Dále bych poděkovala panu RNDr. Oldřichu Hájkovi, Ph.D., vedoucímu diplomové práce, za jeho rady a pomoc při konzultacích.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

„Vědět mnoho je nebezpečné, vědět málo také.“

Albert Einstein

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 CÍLE DIPLOMOVÉ PRÁCE	12
2 APLIKOVANÉ METODY	13
3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA ROZVOJE SAMOSPRÁV	15
3.1 OBEC – ZÁKLADNÍ ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÝ CELEK	15
3.2 HOSPODAŘENÍ ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY.....	15
3.3 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ ROZVOJE MĚST.....	17
4 REGIONÁLNÍ A STRUKTURÁLNÍ POLITIKA EU	19
4.1 STRUKTURÁLNÍ FONDY V OBDOBÍ 2007–2013.....	20
4.2 CÍLE REGIONÁLNÍ POLITIKY 2007–2013	22
4.2.1 Cíl Konvergence.....	22
4.2.2 Cíl regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.....	23
4.2.3 Cíl Evropská územní spolupráce.....	24
4.3 REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM NUTS II STŘEDNÍ MORAVA	24
4.4 PŘÍPRAVA PROJEKTŮ ZE STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ.....	27
5 LEGISLATIVA REGIONÁLNÍ A STRUKTURÁLNÍ POLITIKY	29
II PRAKTICKÁ ČÁST	30
6 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA LUHAČOVIC	31
6.1 HISTORIE	31
6.2 PŘÍRODNÍ PODMÍNKY	32
6.3 DEMOGRAFICKÁ SITUACE	33
6.4 TRH PRÁCE	35
6.5 OBČANSKÁ VYBAVENOST.....	36
6.6 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	38
6.7 DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA	40
6.8 CESTOVNÍ RUCH A REKREACE.....	41
6.9 KULTURA A PAMÁTKY	43
7 HOSPODAŘENÍ MĚSTA LUHAČOVICE	45
7.1 ROZPOČET 2005–2009	45
7.2 DLUHOVÁ SLUŽBA MĚSTA	49
7.3 SHRNUTÍ HOSPODAŘENÍ MĚSTA A DALŠÍ PŘEDPOKLÁDANÝ VÝVOJ.....	50
8 SWOT ANALÝZA	52

9	PROJEKTY MĚSTA LUHAČOVICE PODPOROVANÉ STRUKTURÁLNÍMI FONDY	54
9.1	REALIZOVANÉ PROJEKTY.....	54
9.1.1	Vzdělávání a podpora profesního a osobního rozvoje pracovníků městských úřadů – podpora zlepšování kvality služeb občanům.....	55
9.1.2	Dvoupodlažní parkoviště v ulici Solné	56
9.1.3	Realizace úspor energie – ZŠ Luhačovice I	57
9.2	PROJEKT V REALIZACI.....	58
9.2.1	Městská plovárna Luhačovice	58
9.3	ZHODNOCENÍ REALIZOVANÝCH PROJEKTŮ	59
10	NÁVRH STRATEGIE ROZVOJE MĚSTA LUHAČOVICE.....	61
11	KATALOG PROJEKTŮ.....	65
11.1	CYKLOSTEZKA JURKOVIČOVA ALEJ	65
11.2	REKONSTRUKCE PĚŠÍ ZÓNY ULICE DR. VESELÉHO.....	66
11.3	LUHAČOVICE BEZ BARIÉR I. FÁZE	68
11.4	II. FÁZE CYKLOSTEZKY BISKUPICE – POLICHNO.....	69
11.5	DOMOV PRO SENIORY – NADSTAVBA VEDLEJŠÍ BUDOVY	70
	ZÁVĚR	72
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	74
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	77
	SEZNAM OBRÁZKŮ	78
	SEZNAM TABULEK.....	79
	SEZNAM PŘÍLOH.....	80

ÚVOD

Členství České republiky v Evropské unii z hlediska socioekonomického rozvoje jednotlivých regionů s sebou přináší možnosti čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů a podílet se tak na strukturální politice. Než se tyto unijní peníze začnou investovat, je velmi důležité analyzovat a vytipovat oblasti, které je potřeba podpořit. V této souvislosti má svůj význam strategické plánování, které se zaměřuje právě na to, jak efektivně využít finanční prostředky k rozvoji území, charakterizuje oblasti a cíle rozvoje. Napomůže uvědomit si, kam soustředit veškeré úsilí při řešení klíčových problémů.

Již v programovacím období 2004–2006 jsme se mohli seznámit s metodami a principy práce při realizaci projektů z evropských fondů. Stávající programovací období umožní čerpat finance z EU až do roku 2013. Jednotlivé samosprávy tak stále ještě můžou ukázat, na kolik jsou schopny využít dosavadních zkušeností a hlavně možností, nabízejících se z podstatně rozšířenějšího počtu operačních programů než v předchozích letech.

Projekty, na které samosprávy nestačí s vlastními finančními prostředky, můžou realizovat právě díky fondům Evropské unie. Této možnosti plně využívá i město Luhačovice, které je velmi oblíbenou oblastí zaměřenou na lázeňství, díky němuž se cestovní ruch rozvíjí. A jak jinak cestovní ruch podporovat než neustále se rozvíjejícím a upraveným vzhledem města.

V úvodu teoretické části práce je charakterizována obec jako územně samosprávný celek. Dále je zdůrazněna důležitost strategického plánování měst ve vazbě na regionální politiku, které je pozornost věnována v další kapitole. Představeny jsou strukturální fondy a cíle regionální politiky pro období 2007–2013. V závěru teoretické části je uvedena charakteristika Regionálního operačního programu NUTS II Střední Morava.

V praktické části je jako první analyzován stav města prostřednictvím socioekonomické analýzy a je zhodnoceno hospodaření Luhačovic v období 2005–2009. Na základě zjištěných poznatků je zpracována SWOT analýza, která zároveň slouží jako podklad pro návrh strategie rozvoje města. Návrh strategie je rozdělen do tří rozvojových oblastí. Na závěr je sestaven katalog projektů, kde ke každému projektu je uvedena konkrétní oblast podpory z operačního programu a naznačena tak možnost využití finančních prostředků ze strukturálních fondů.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CÍLE DIPLOMOVÉ PRÁCE

Hlavní cíl

Luhačovice jsou harmonicky se rozvíjícím lázeňským centrem Zlínského kraje, kde občané naleznou příjemné a čisté životní prostředí, kvalitní podmínky pro život, rekreaci a sport. Na kvalitu života ve městě a další jeho vývoj je kladen velký důraz, a proto by měly být jasně stanoveny základní směry rozvoje daného území. Hlavním cílem celé diplomové práce tedy je navržení strategie rozvoje a projektových záměrů finančně podporovaných ze strukturálních fondů Evropské unie.

Dílčí cíl teoretické části

Popis základních teoretických východisek týkajících se problematiky rozvoje obcí. Seznámení se s teoretickým rámcem regionální a strukturální politiky EU a její aplikací v České republice. Představení jednotlivých cílů, nástrojů a programů stávajícího programovacího období 2007–2013.

Dílčí cíle praktické části

Dílčí cíl 1

Socioekonomická analýza, která kromě obecné charakteristiky města Luhačovice, bude podrobně analyzovat demografické údaje o obyvatelstvu, dopravní dostupnost, stav občanské vybavenosti atd. Následně bude zhodnoceno hospodaření města dle rozpočtů za posledních pět let.

Dílčí cíl 2

SWOT analýza Luhačovic vycházející ze socioekonomické analýzy poskytne náhled na silné a slabé stránky města, možné budoucí příležitosti a hrozby rozvoje. SWOT analýza představuje základ pro formulování cílů a strategie.

Dílčí cíl 3

Charakteristika projektů, které již získaly finanční podporu ze strukturálních fondů a hodnocení jejich dopadů. Prezentované projekty byly realizovány během posledních čtyř let, tedy z uplynulého programovacího období 2004–2006 a stávajícího 2007–2013.

2 APLIKOVANÉ METODY

Pro naplnění hlavního cíle diplomové práce jsem čerpala z diskuzí a jednání se starostou města Luhačovice, tajemníkem a taky projektovým manažerem. Bylo mi tak objasněno mnoho dotazů a nejasností přímo od odborníků z praxe. Pro studium dokumentů jsem získala nejvíce materiálů na jednotlivých odborech městského úřadu. Například podklady z finančního odboru mi po prostudování sloužily ke zhodnocení hospodaření města.

Rozhovor

Osobní styk je založen na přímé komunikaci s respondentem. Je možné jej rozdělit podle míry formalizace na nestandardizovaný, který nemá stanovenou přesnou formulaci otázek ani pořadí. Tento typ rozhovoru je užíván častěji v kvalitativních výzkumech, při dosud málo známého a nezmapovaného problému. U polostandardizovaného rozhovoru tazatel vede část rozhovoru ve stanoveném pořadí a zbytek dotazů volně doplňuje. Další typ je standardizovaný rozhovor, rozvíjí se na základě pevně stanovených otázek. Výhodou tohoto typu je možnost získání údajů, které jsou dobře zpracovatelné. Standardizovaný rozhovor bývá nejčastěji používán. [4]

SWOT analýza

SWOT analýza je velmi jednoduchou a účinnou pomůckou při přípravě projektu. Jedná se o metodiku strategického plánování, která nám může efektivně napomoci zejména v počáteční fázi projektové přípravy. Běžně je používána v oblasti státní správy a samosprávy, při regionálním plánování. Smysl analýzy přitom samozřejmě spočívá v akceptování silných stránek a odstraňování (nebo omezování) stránek slabých, čímž se zvyšuje pravděpodobnost budoucí realizace příhodných možností a naopak se omezuje dopad takto pojmenovaných hrozeb. [3]

Úkol analýzy je analyzovat současnou a očekávanou budoucí situaci, určit směr rozvoje a najít prostředky pro dosažení stanoveného cíle. Analýza se soustředí na vnitřní a vnější faktory, které se ještě dále dělí na svůj pozitivní a negativní aspekt. Poskytuje tak dobrý základ pro přijetí vhodné strategie realizace našich projektů. [5]

Analýza situace

Analýza situace znamená, že se neformálně snažíme zjistit, jaké informace jsou dostupné pro řešení našeho problému. Na základě těchto zjištění můžeme lépe definovat problém a určit, jaké další informace budeme při našem zkoumání potřebovat. Využívá se často neformálního kontaktu s informovanými lidmi, kteří jsou zasvěcení do problematiky, např. zaměstnanci úřadu. Odpovědi na otázky můžeme hledat také v literatuře. Analýza situace je především důležitá tehdy, když výzkumník nemá zkušenosti s řešením daného problému nebo zadavatel potřebuje znát informace z oblastí, které sám nezná. V rámci analýzy bychom měli nejprve hledat sekundární informace, které jsou rychleji získatelné, a následně primární. [4]

Metoda ex-post

Hodnocení každého projektu může být rozděleno do tří fází. V práci využita metoda ex-post (následné hodnocení). Zpracovává se po ukončení programu nezávislými hodnotiteli. De facto tak rekapituluje celý projekt. Jejím cílem je analyzovat použití zdrojů a podat zprávu o účinnosti a výkonnosti intervencí a rozsah naplnění očekávaných efektů. Zaměřuje se na faktory úspěchu a selhání, na udržitelnost výsledků a dopadů. [13]

3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA ROZVOJE SAMOSPRÁV

3.1 Obec – základní územní samosprávný celek

Obec je základní samosprávný celek a územní jednotka státu. Postavení obce je stále významnější, což je výsledkem dlouhodobě probíhající decentralizace kompetencí a odpovědnosti za zabezpečování stále více druhů veřejných statků pro obyvatelstvo ze státu na územní samosprávu. [10]

Základem právní úpravy obcí je zákon č. 128/2000 Sb., o obcích. Obec je vymezena jako veřejnoprávní korporace, která má vlastní majetek a hospodaří s ním, má vlastní finanční prostředky a sestavuje svůj vlastní rozpočet.[9]

Obec může nést i označení město, pokud splňuje stanovená kritéria. Zákon o obcích upravuje zvláštní kategorii měst označenou jako územně členěná statutární města. Jsou jimi zvláště významná města, která upravují své vnitřní poměry statutem a jejich správa je odlišná od ostatních měst především samosprávu částí.[10]

Působnost obcí se dělí na **samostatnou** (někdy označovanou jako vlastní) a **přenesenou** v rozsahu stanovenou zákony. Samospráva veřejných záležitostí se uskutečňuje prostřednictvím volených orgánů – zastupitelstev a přímým hlasováním obyvatel v místním referendu. Samostatná působnost představuje decentralizaci veřejné správy, u přenesené působnosti jde o výraz dekoncentrace. [10]

3.2 Hospodaření územní samosprávy

Územní samospráva zabezpečuje řadu úkolů a důležitým nástrojem pro toto zabezpečení a financování jsou rozpočty jednotlivých článků územní samosprávy, popř. další mimorozpočtové účelové fondy. [9]

Územní rozpočet je nedílnou součástí celkového finančního systému. Neexistuje ideální univerzální systém financování potřeb obcí a regionů a neexistuje univerzální systém financí územní samosprávy. Téměř každá obec má svá specifika a problémy. Je důležité rozhodnout se o optimálním přiřazení příjmů, o optimálním objemu a struktuře výdajů jednotlivých rozpočtů v rámci rozpočtové soustavy, tedy i rozpočtů územní samosprávy, a to především v závislosti na rozdělení odpovědnosti za zajišťování veřejných statků mezi stát a územní samosprávu. [9]

Územní rozpočet je základem finančního **hospodaření obcí** a je možné jej charakterizovat jako: [10]

- Decentralizovaný peněžní fond, který se tvoří, rozděluje a používá na principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti.

Obec sestavuje svůj rozpočet, který bilancuje příjmy s výdaji potřebnými na zajištění potřeb lokálního veřejného sektoru v příslušném rozpočtovém období. **Dlouhodobým cílem hospodaření obce** by tedy měl být vyrovnaný rozpočet, kdy příjmy se rovnají výdajům, případně přebytkový rozpočet čímž se tvoří rozpočtová rezerva. Dlouhodobě schodkový rozpočet se musí vyrovnat návratnými finančními prostředky, což vede k zadlužení obce. [10]

Obec musí počítat s tím, že daňové příjmy a dotace přicházejí na účet v průběhu ledna. Pokud tedy obec nemá dostatečné finanční rezervy, musí využít krátkodobého úvěru na překlenutí této doby. Je-li hospodaření obce přebytkové, tj. na konci roku po úhradě všech výdajů má obec ještě k dispozici na účtu rozpočtu finanční prostředky, může je použít na začátku dalšího rozpočtového období k financování potřeb, aniž by se musela krátkodobě zadlužovat. [8]

Rozpočet jako nástroj prosazování cílů municipální a regionální politiky

Mezi funkce územního rozpočtu, jako nástroje realizace koncepce ekonomického a sociálního rozvoje daného území, lze zařadit: [10]

- Stanovení priorit v rámci lokálních veřejných statků a služeb, které obec poskytuje.
- V rámci existujících zákonných norem rozhoduje o úrovni zdanění a výši poplatků, které budou vybírat během následujícího roku.
- Poskytuje úplné informace o finanční situaci a o plánech obce, které slouží jako základ pro měření efektivnosti operací obce.

Z výše uvedených funkcí, vyplývají tři úrovně rozpočtu:

- Rozhodování o tom, čeho chce územní celek dosáhnout. Provádí výběr umístění zdrojů mezi jednotlivé výdaje, tj. na různé druhy služeb, na investice apod.
- Alokace zdrojů mezi jednotlivé organizační jednotky obce, a ty by měly disponovat dostatečnými prostředky k zajištění požadovaných výstupů.

- Kontrola toho, kolik finančních prostředků územní celek získá a vydá, v jaké výši a na jaký účel. [10]

Vzhledem k tomu, že obce nejsou finančně soběstačné a mají více či méně omezené pravomoci v ovlivňování příjmu, je tedy příjmová stránka obce určitým rozpočtovým omezením. Hospodaření samospráv má tedy vliv na jejich samotný rozvoj. V případě snahy vytvořit dostatečný objem zdrojů na příjmové straně rozpočtu, je pak často omezeno financování určitých záměrů, cílů a dalšího rozvoje města. [9]

3.3 Strategické plánování rozvoje měst

Základním důvodem pro aplikaci strategického plánování v územním rozvoji je možnost komplexním a efektivním způsobem řešit sociálně-ekonomický rozvoj území. Nástrojem úspěšné regionální politiky v ČR na decentralizované úrovni jsou programy rozvoje měst opírající se právě o strategické plánování. Každé město je svým způsobem jedinečné, proto je nutné analyzovat potřeby a následně vyhodnotit a přijmout strategii jeho rozvoje. [26]

Hlavní přínos strategického plánování:

- Pomáhá si jasně uvědomit žádoucí směry dlouhodobého vývoje a soustřeďuje veškeré úsilí a zdroje na řešení klíčových problémů.
- Ukazuje, jak se nejlépe připravit na budoucí vývoj vnějších podmínek, jak minimalizovat negativní dopad hrozeb a maximálně zužítkovat příležitosti, jež se mohou v budoucnosti objevit.
- Vytváří objektivní základ pro rozhodování o prioritách.
- Řeší problémy dlouhodobě a komplexně.
- Umožňuje optimálně alokovat finanční zdroje. [26]

Výstupem strategického plánování je rozvojová strategie či strategický plán, programy rozvoje apod. **Strategický plán** je ucelený koncepční plán rozvoje města propojený na rozvoj celého regionu či větších územních celků. Musí být v souladu s územním plánem města a jsou v něm zahrnuty všechny strategické dokumenty. [2]

Struktura strategického plánu

Analytická část:

- Často se používá SWOT analýza. Může být použit i jiný typ analýzy, důležité však je analyzovat vnitřní a vnější prostředí a možné pozitivní a negativní vlivy a trendy rozvoje. Do analytické části patří bezesporu i průzkumy názorů různých cílových skupin, stávající rozvojové dokumenty různých organizací a institucí, profil města a další podklady. [2], [26]

Strategická část:

- Celková vize – popis ideálního výsledného stavu rozvoje města v delším časovém horizontu, základní směřování rozvoje a výsledky rozvojového procesu.
- Globální cíl – žádoucí stav rozvoje města v dané klíčové oblasti.
- Opatření – problémové oblasti, které jsou řešeny prostřednictvím specifických cílů.
- Specifické cíle – konkrétní cíle, formulované v rámci jednotlivých opatření.

Na strategickou část by mělo navazovat zpracování **Akčního plánu – projektů:**

- Akční plán je zpracován na základě určení priorit – krátkodobých, střednědobých. Obsahuje konkrétní akce, projekty, termíny, zdroje a další údaje. [2]

Provázanost strategického plánu s dalšími dokumenty

Je třeba, aby cíle stanovené strategickým plánem obce byly stanoveny v rámci cílů vyšších, strategických programových dokumentů. Nelze tedy vytyčit strategický směr rozvoje obce, který by byl v zásadním rozporu se stanovenými cíli a počítat s podporou ze strany vyšších územně správních celků. *Jedná se o dokumenty:* Strategie rozvoje kraje, Regionální operační program (ROP) pro příslušný NUTS II a dále národní či nadnárodní dokumenty, jako např. Národní strategický rozvojový plán a Národní strategický referenční rámec, jednotlivé tematické operační programy řízené příslušnými resorty. [2]

4 REGIONÁLNÍ A STRUKTURÁLNÍ POLITIKA EU

Regionální politika je v Evropské unii spojena s realizací cílů strukturální politiky a politikou hospodářské a sociální soudržnosti. Větší pozornost se jí věnuje od 70. let 20. století. Se svým podílem kolem 35 % představuje druhou nejvýznamnější výdajovou kategorii po společné zemědělské politice. V rámci Evropské unie existuje několik pojetí regionální politiky. Postupně všechny členské země přistoupily k realizaci vlastní národní regionální politiky, pomocí níž usilují o snížení rozdílů v životní úrovni mezi regiony. Jejich podstata a účel je vystižena následujícími dvěma vybranými definicemi. [13]

- „Regionální politika představuje všechny veřejné intervence vedoucí ke zlepšení geografického rozdělení ekonomických činností, respektive se pokouší napravit určité prostorové důsledky volné tržní ekonomiky ve smyslu dosažení dvou vzájemně závislých cílů: ekonomického růstu a zlepšení sociálního rozdělení ekonomických efektů.“¹
- „Regionální politiku lze velmi obecně definovat jako soubor cílů, opatření a nástrojů vedoucích ke snižování příliš velkých rozdílů v socioekonomické úrovni jednotlivých regionů.“²

Motivů pro založení této politiky bylo několik. Převážně však ekonomických, sociálních, politických a později i ekologických. KAPOŠVÁRYOVÁ Denisa a KREUZBERGOVÁ Eva ve svém článku popisují, jaké jsou ekonomické důvody pro regionální politiku, jak regionální politika může ovlivnit ekonomickou výkonnost, a napomoci ke snížení veřejných výdajů a to z dlouhodobého hlediska: „Veřejná podpora firem, které umísťují svoji výrobu v určité oblasti, zpravidla povzbudí ekonomickou aktivitu, čímž dojde k poklesu nezaměstnanosti, a tím se uspoří výdaje na podporu nezaměstnaných, a daňové příjmy se mohou využít účelněji.“³

¹ VANHOVE, N., KLAASSEN, L. *Regional Policy : A European Approach*. Aldershot : Gower, 1987

² WOKOUN, R., ŽÁK, M. a kol.: *Velká ekonomická encyklopedie. 2: rozšířené vydání*. Linde Praha, 2002.

³ KAPOŠVÁRYOVÁ, Denisa, KREUZBERGOVÁ, Eva. *Regionální politika EU*. [online]. [cit. 2.4.2010]. Dostupný z WWW: <http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/analyza/regionln-politika-eu>.

V souladu se zásadou solidarity je v rámci Evropské unie na příliš velké rozdíly reagováno odpovídajícími nástroji a finančními zdroji. S tím souvisí přidělování prostředků určených k postupnému vyrovnávání ekonomické úrovně členských zemí a k rozvoji regionů v EU, je tak směřováno k posílení hospodářské a sociální soudržnosti. Regionální politika tvoří s částí sociální a zemědělské politiky tzv. strukturální politiku EU. **Hlavním nástrojem** strukturální a regionální politiky se staly **strukturální fondy** Evropské unie. Vedle strukturálních fondů existuje Fond soudržnosti jenž poskytuje prostředky hospodářsky slabším zemím EU. [5], [1]

4.1 Strukturální fondy v období 2007–2013

Strukturální fondy jsou jádrem regionální politiky a přímo se zaměřují na snižování rozdílů v úrovni rozvoje členských států. Podporují např. venkovské a problémové městské oblasti, upadající průmyslové oblasti, oblasti s geografickým nebo přírodním znevýhodněním, řídké osídlené oblasti a pohraniční regiony. Pomoc prostřednictvím strukturálních fondů je poskytována na základě principů koncentrace, partnerství, adicionality a plánování. Existují dva strukturální fondy: [14], [1]

Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF):

Prostřednictvím ERDF je v rámci politiky hospodářské a sociální soudržnosti poskytována cílená pomoc regionům, jejichž rozvoj zaostává za evropským průměrem. ERDF jako nástroj EU slouží k dosažení tří hlavních cílů regionální politiky EU. Jeho prioritním cílem je tzv. cíl „**Konvergence**“, dále pak cíl „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“ a cíl „Evropská územní spolupráce“. [16]

Činnost fondu je vymezena čl. 2 Nařízení č. 1080/2006 jako příspěvek k financování pomoci zaměřené na posílení hospodářské a sociální soudržnosti. Za priority je přitom považováno posílení konkurenceschopnosti, inovace, vytváření a ochrana udržitelných pracovních míst a zajištění udržitelného rozvoje. Věcně jsou intervence směřovány především do investičních oblastí. Činnost fondu je úzce specifikována ve vztahu k jednotlivým cílům. Příklady oblastí podpory jsou následující: [1], [16]

- podporovány jsou investiční (infrastrukturní) projekty, jako např. výstavba silnic a železnic, odstraňování ekologických zátěží, budování stokových systémů,

výstavby poldrů a úpravy koryt řek, podpora inovačního potenciálu podnikatelů, podpora začínajícím podnikatelům, rozvoj a obnova sportovních areálů využitelných pro cestovní ruch, rekonstrukce kulturních památek, využívání obnovitelných zdrojů energie, výsadba regenerační zeleně, apod.; [14]

- životní prostředí a předcházení rizikům, inovace a znalostní ekonomika;
- rozvoj přeshraničních, hospodářských, sociálních a environmentálních činností prostřednictvím společných strategií pro udržitelný územní rozvoj. Navázání a rozvoj nadnárodní spolupráce, včetně dvoustranné spolupráce mezi pobřežními regiony. [1]

Evropský sociální fond (ESF)

Je nejstarším ze strukturálních fondů. ESF se objemem finančních prostředků řadí na druhé místo mezi Strukturálními fondy. Spolufinancuje pomoc členským státům při plnění odsouhlasených cílů, které směřují k získání většího počtu a lepších pracovních míst. Jeho posláním je předcházet nezaměstnanosti a bojovat s ní, umožnit pracovní síle v EU a evropským podnikům takové zázemí, které by jim umožnilo využít nových příležitostí a zároveň by je ochránilo před problémy na trhu práce. Pomáhá rozvíjet schopnosti lidí, zejména těch, kteří mají zvláštní problémy s hledáním práce, udržení zaměstnání nebo návratem na pracoviště po delší nepřítomnosti. Rovněž poskytuje podporu členským státům při zavádění nových aktivních politik a systémů určených k boji se základními příčinami nezaměstnanosti a pro zvýšení kvalifikace. [14], [17]

V aktuálním programovacím období se přistupuje k boji s nezaměstnaností kromě tradičních opatření taky opatřeními orientovanými na vzdělanost a dovednost pracovní síly. Je kladen větší důraz a požadavky na výzkumné aktivity. [1]

4.2 Cíle regionální politiky 2007–2013

K naplnění cílů regionální politiky slouží strukturální fondy, které jsou obsaženy v Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006. Na období 2007–2013 byly v oblasti regionální politiky vytyčeny tři základní cíle, které jsou konkretizovány níže. Tyto cíle odrážejí potřebu tematického a zeměpisného soustředění zdrojů. Vláda České republiky přijala na základě Národního rozvojového plánu ČR a Národního strategického referenčního rámce 26 operačních programů, které byly následně předloženy k projednání Evropské komisi. [1], [5]

Tab. 1. Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle v období 2007–2013

Cíl	Fondy pro EU		Fondy pro ČR	
Konvergence	283 mld. €	81,54 %	cca 730,00 mld. Kč	96,98 %
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	54,96 mld. €	15,95 %	cca 11,73 mld. Kč	1,56 %
Evropská územní spolupráce	8,72 mld. €	2,52 %	cca 10,97 mld. Kč	1,46 %
Celkem	347 mld. €	100 %	cca 752,70 mld. Kč	100 %

Zdroj: [15]

4.2.1 Cíl Konvergence

Cíl je zaměřen na zaostávající regiony. Mezi jeho hlavní opatření se řadí investice do hmotného a lidského kapitálu, rozvoj inovací, zlepšování schopnosti adaptace na ekonomické a sociální změny, růst kvality životního prostředí. Tyto opatření a další by měla vytvářet podmínky pro ekonomický růst a růst zaměstnanosti. Územní celky způsobilé čerpat finanční podporu v rámci tohoto cíle odpovídají úrovni NUTS II s hrubým domácím produktem (HDP) na obyvatele nižším než 75 % průměru tohoto ukazatele pro celou Evropskou unii. Dále jsou k čerpání z tohoto cíle způsobilé **státy**, jejichž hrubý národní důchod (HND) na obyvatele je nižší než 90 % průměru tohoto ukazatele pro celou Evropskou unii. Tento cíl je financovaný z ERDF, ESF a FS a v **České republice** pod něj spadají **všechny regiony soudržnosti s výjimkou hlavního města Prahy**. Je realizovaný prostřednictvím **osmi tematických** operačních programů a **sedmi regionálních** operačních

programů (ROP) pro regiony soudržnosti (NUTS II), město Luhačovice spadá pod ROP NUTS II Střední Morava. [1], [5]

Níže jsou blíže specifikované tři z osmi tematických operačních programů prostřednictvím kterých, by mohlo město Luhačovice využít finanční podporu. [15]

- **OP Životní prostředí**- obce zde získávají dotaci při výstavbách nebo rekonstrukcích stokových systémů, úpraven a zdrojů pitné vody. Dále prostředky plynou i do zateplování budov, podpory při budování sběrných dvorů a skladů, také na nákup zařízení sloužících ke třídění a recyklaci odpadů.
- **OP Lidské zdroje a zaměstnanost** - prostředky se poskytují na zvýšení kvality ve veřejné správě, snižování administrativní zátěže, zajišťování efektivní komunikace a modernizaci veřejných služeb. Podporují se projekty zaměřené na zvyšování znalostí a dovedností zaměstnanců ve veřejné správě.
- **Integrovaný operační program** - je zaměřený na řešení společných regionálních problémů v oblastech infrastruktury pro veřejnou správu, veřejné služby a územní rozvoj, rozvoj informačních technologií ve veřejné správě, zlepšování infrastruktury pro oblast sociálních služeb, veřejného zdraví, služeb zaměstnanosti a služeb v oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik, podporu cestovního ruchu atd.
- **OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost**
- **OP Podnikání a inovace**
- **OP Doprava**
- **OP Výzkum a vývoj pro inovace**
- **OP Technická pomoc]**

4.2.2 Cíl regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Podpora regionů na úrovni NUTS II nebo NUTS I, které přesahují limitní ukazatele pro zařazení do cíle Konvergence. Tento cíl je financovaný z ERDF a ESF a zaměřuje se na posílení konkurenceschopnosti a atraktivnosti regionů i zaměstnanosti v regionech předvídáním hospodářských a sociálních změn, včetně změn souvisejících s otevřením obchodu, podporou inovací, ochranou a zlepšováním životního prostředí, apod. V České republice pod něj spadá **hlavní město Praha** se dvěma operačními programy (OP Praha Konkurenceschopnost a OP Praha Adaptabilita). [15]

4.2.3 Cíl Evropská územní spolupráce

Vychází z iniciativy INTERREG a je realizován ve formě přeshraničních a mezinárodních programů. Podpora přeshraniční spolupráce regionů na úrovni NUTS III nacházejících se podél všech vnitřních a některých vnějších pozemních hranic a všech regionů úrovně NUTS III podél námořních hranic, které jsou od sebe obecně vzdáleny nejvýše 150 km. Dále je podporována meziregionální a nadnárodní spolupráce regionů. Tento cíl je financovaný z ERDF a v **České republice** pod něj spadají **všechny regiony** a prostředky lze čerpat z devíti operačních programů. [15], [5]

Souhrnný stav čerpání SF/ FS v mld. Kč

k 3. březnu 2010, EU a národní zdroje,
1 EUR = 25,935 CZK, zdroj: MSC2007

Obr. 1. Souhrnný stav čerpání SF/FS [21]

4.3 Regionální operační program NUTS II Střední Morava

Regionální operační program **NUTS II Střední Morava** je určen pro region soudržnosti Střední Morava stávající se z **Olomouckého a Zlínského kraje**. Regiony soudržnosti byly zřízeny zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje pro potřeby spojené s koordinací a realizací politik hospodářské a sociální soudržnosti, spočívající zejména ve využití finančních prostředků ze strukturálních fondů EU. V programovacím období 2007 – 2013 bude region soudržnosti Střední Morava čerpat podporu z ERDF v rámci cíle Konvergence prostřednictvím ROP NUTS II Střední Morava. Územní statistické jednotky, tzv NUTS, slouží v rámci EU ke statistickým účelům a pro potřeby programování. V České republice jsou členěny na pět úrovní: NUTS 1 (celá Česká

republika), NUTS 2 (regiony soudržnosti), NUTS 3 (kraje), NUTS 4 (okresy) a NUTS 5 (obce). [1], [24]

ROP NUTS II Střední Morava představuje klíčový strategický programový dokument, vycházející ze sociálně-ekonomických rozvojových priorit regionu při realizaci projektů podporovaných ze strukturálních fondů EU v průběhu programovacího období 2007–2013. Celkovou odpovědnost za realizaci ROP Střední Morava nese řídicí orgán – Regionální rada regionu soudržnosti Střední Morava. Zaměřuje se na zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu vč. modernizace prostředků veřejné dopravy, podporu rozvoje infrastruktury i služeb cestovního ruchu, přípravu menších podnikatelských ploch a zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově především prostřednictvím zkvalitnění vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury, odstraňování ekologických zátěží. [24]

Regionální operační program regionu soudržnosti Střední Morava má formulovány **čtyři prioritní osy**. Tři prioritní osy jsou zaměřeny k přímému naplňování specifických cílů programu a čtvrtou, podpůrnou prioritní osu představuje Technická pomoc.

Prioritní osa 1 - Doprava

- vyčleněno 255,1 mil. €, tj. 38,8 % ROP Střední Morava

Podporována je např. rekonstrukce, modernizace a výstavba silnic II. a III. třídy a ve vazbě na ně i úseků místních a účelových komunikací vč. odstraňování nebezpečných míst a zpracování projektové dokumentace a provedení dalších příprav nezbytných pro zahájení prací, obchvaty sídel, protihlukové stěny, protiprašná opatření, mimoúrovňová křížení biokoridorů s komunikacemi, výstavba, nákup dopravních prostředků vč. ekologických, výstavba regionálně významných stezek pro bezmotorovou dopravu apod. [18]

Prioritní osa 2 - Integrovaný rozvoj a obnova regionu

- vyčleněno 259,0 mil. €, tj. 39,4 % ROP Střední Morava

Podporována je projektová příprava, projektová dokumentace, odstranění nevyužitelných staveb a ekologických zátěží, hrubé terénní úpravy a úpravy veřejných prostranství včetně výsadby okrasné zeleně, obnova a rekonstrukce stávajících objektů, vzdělávací, sociální a zdravotnická infrastruktura, infrastruktura pro poskytování zájmových a volnočasových

aktivit, kulturních, sportovních a multifunkčních zařízení, modernizace a revitalizace objektů pro podnikání, brownfields apod. [18], [24]

Prioritní osa 3 - Cestovní ruch

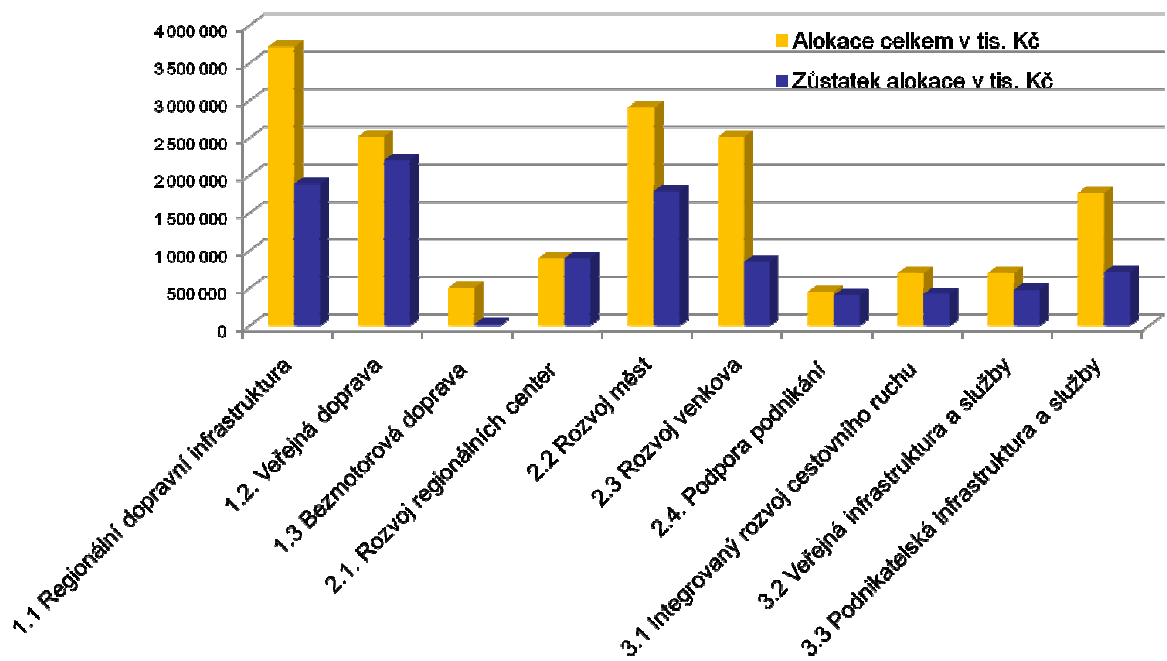
- vyčleněno 121,6 mil. €, tj. 18,5 % ROP Střední Morava

Například rozvoj a obnova infrastruktury pro aktivní a kulturně-poznávací formy cestovního ruchu, lázeňství a návazné infrastruktury, vybudování jednotného systému turistických okruhů, naučných stezek, navigačních tabulí, rekonstrukce kulturní či technické památky nebo kulturní zajímavosti včetně návazné infrastruktury, modernizace, výstavba nebo rozšíření ubytovacího zařízení, sportovních zařízení, apod. [18]

Prioritní osa 4 - Technická pomoc

- vyčleněno 21,7 mil. €, tj. 3,3 % ROP Střední Morava

Financování aktivit spojených s řízením programu, např. platy pracovníků zapojených do řízení ROP Střední Morava, výběr projektů, monitoring projektů a programu. [18]

Obr. 2. Alokace a zůstatky ROP Střední Morava k 1. 9. 2009 v mld. Kč [24]

4.4 Příprava projektů ze strukturálních fondů

Projekt, který se uchází o podporu z unijních fondů, musí být realizován v rámci některého z existujících operačních programů. Každý program má své specifické cíle a od nich odvozené zaměření, které se promítá do jeho jednotlivých priorit a oblastí podpory. Jestliže má být projekt úspěšný, jeho cíle musí korespondovat s cíli odpovídajícího operačního programu, musí být navázány na jeho konkrétní prioritu a oblast podpory. V rámci zvolené oblasti musí být zajištěn soulad se zde stanovenými podmínkami, které se vztahují k podporovaným aktivitám, cílovým skupinám a možným příjemcům podpory. Projektové žádosti se podávají na základě výzev, které jsou zveřejňovány v různých intervalech. Vyhlášení je v kompetenci řídicího orgánu příslušného programu. [5]

Ve vlastním zájmu každého žadatele je pečlivě si prostudovat příslušnou příručku pro žadatele a programové dokumenty, kde lze nalézt všechny podmínky programu a detailní metodiku, podle níž se doporučuje při podávání návrhu projektu postupovat. Naleznete zde všechny důležité informace týkající se podmínek programu, financování, zpracování žádosti a jejich příloh stejně jako způsobu hodnocení projektu. Přílohy příruček obsahují důležité informace o povinných přílohách projektu, metodách jejich zpracování a o hodnotících kritériích. [2], [5]

Co by měl projekt obsahovat

Projekt musí být sepsán v podobě vyžadované pravidly danými jednotlivými operačními programy, které lze najít v již zmíněné **Příručce pro žadatele**. Podle pravidel této příručky by se měl projekt skládat z následujících částí: [5], [1]

Podrobný popis projektu – vychází z projektového záměru, který je rozpracován do větších podrobností. Při vedení je zpracovatel projektu veden předem danou osnovou.

Tabulka logického rámce – souvisí se záměrem projektu a jeho následným popisem. Jedná se o popis projektu, který je převedený do stručné tabulky.

Projektová dokumentace – žadatel musí doložit, že jeho projekt je připraven k realizaci i po stránce legislativní. V případě, že projekt obsahuje stavební akce, je nutné doložit příslušná povolení stavebního zákona.

Podrobný rozpočet projektu - v tomto případě je třeba rozlišit náklady způsobilé a nezpůsobilé. Seznam typů způsobilých nákladů je součástí příručky.

Ekonomické a finanční hodnocení projektu – tato část projektu navazuje na rozpočet projektu a čerpá z něj důležité vstupní hodnoty. Ekonomická a finanční analýza se zpracovává podle metodiky vydané pro projekty. Jsou to např. studie proveditelnosti, finanční plán.

Stanovisko příslušného úřadu k vlivům projektu na životní prostředí – povinnost doložit tuto přílohu vyplývá ze zákona č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí.

Další povinné přílohy k projektu – patří sem např. doklad o právní subjektivitě žadatele, doklad o schopnosti projekt financovat, výpis z rejstříku trestů statutárního zástupce, atd.

5 LEGISLATIVA REGIONÁLNÍ A STRUKTURÁLNÍ POLITIKY

Právní předpisy vydané Českou republikou nebo legislativní akty závazné ze stany Evropské unie, byly podkladem jak k teoretické tak k praktické části práce.

Legislativa České republiky

Základní legislativní rámec regionální politiky v ČR byl vytvořen v roce 2000 souborem přijatých zákonů, v souvislosti se zaváděním krajského zřízení. Tyto zákony jsou pro regionální politiku klíčové. [2], [14]

- Zákon č. **128/2000 Sb.**, o obcích (obecní zřízení) – města.
- Zákon č. **218/2000 Sb.**, o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. **248/2000 Sb.**, o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. **250/2000 Sb.**, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Legislativa Evropské unie

Regionální a strukturální politika je v rámci celé Evropské unie zajištěna celou řadou právních aktů. Opatření vztahující se k realizaci strukturální politiky jsou po legislativní stránce zakotvena v nařízeních Rady EU. [14]

- Nařízení Rady č. **1080/2006** o Evropském fondu pro regionální rozvoj a zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999.
- Nařízení Rady č. **1081/2006** o Evropském sociálním fondu a zrušení nařízení (ES) č. 1784/1999.
- Nařízení Rady č. **1083/2006** o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999.
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. **1059/2003** o zavedení společné klasifikace územních statistických jednotek.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA LUHAČOVIC

Město Luhačovice, které se řadí mezi největší moravské lázně, leží v jihovýchodní části České republiky a je součástí Zlínského kraje. Tato oblast je známá i svou jedinečnou architekturou, především domy architekta Dušana Jurkoviče jsou proslulé nejen v naší republice. Luhačovice mají téměř 6 tisíc obyvatel a rozkládají se v údolí, jehož nadmořská výška je přibližně 250 m n. m. Okolní kopce jsou součástí Vizovické vrchoviny, Chráněné krajinné oblasti a biosférické rezervace Bílé Karpaty. Město tvoří 4 katastrální území a vzniklo sloučením samostatných obcí - Luhačovice, Řetečov, Polichno a Kladná Žilín. Do roku 1990 byla součástí Luhačovic také dnes samostatná obec Pozlovice. [25]

Obr. 3. Znak města [25]

Obr. 4. Prapor města [25]

6.1 Historie

První písemná zpráva o Luhačovicích pochází teprve ze začátku 15. století. Archeologické nálezy však nasvědčují tomu, že tyto končiny, hornaté a bohaté na lesy a zvěř, navštěvovali lovci pravděpodobně již před 30 000 lety. K trvalejšímu osídlení luhačovického údolí docházelo pravděpodobně až v 8. nebo 9. století. Sídli tu tenkrát Slované. Luhačovice měly v poli pečeti datované rokem 1691 košatý strom (údajně jabloň) mezi krojidlem a radlicí. Když byly v roce 1936 povýšeny na město, nechaly si pořídit medaili s uvedenými symboly vloženými do štítu, čímž toto pečetní znamení dostalo charakter znaku. Odvození názvu města je od terénu kolem Šťávnice, kde byly luhy.[6]

6.2 Přírodní podmínky

V luhačovické oblasti je nejvyšším vrcholem Vizovických vrchů hora Komonec vysoká 672 m. Podle něj se tato část nazývá Komonecká hornatina. Necelý kilometr na jihozápad je zřícenina hradu Starý Světlov. Luhačovickým údolím protéká říčka Horní Olšava zvaná také Šťavnice nebo Ščavnica. Pramení na Valašskokloboucku pod kopcem Klokočí (662 m n. m.) severně od obce Slopné. Zachycuje nenadálé přívaly vod a chrání lázeňské náměstí před dříve tak častými povodněmi. Poblíž vrchu Jestřabí ústí do Horní Olšavy zleva potok Gáborka a o něco níže Pozlovický potok. [27]

Část katastrálního území Luhačovic a Kladné Žilín je součástí Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty. Město bylo CHKO Bílé Karpaty vyhlášeno v roce 1980 na ploše 715 km². V rámci CHKO Bílé Karpaty jsou stanoveny čtyři zóny s různým stupněm ochrany. Nejnižší je IV. zóna, ve které jsou zařazeny plochy zastavěného území obcí. Nejhodnotnější části území jsou zařazeny do I. zóny. [6]

Klimatické poměry

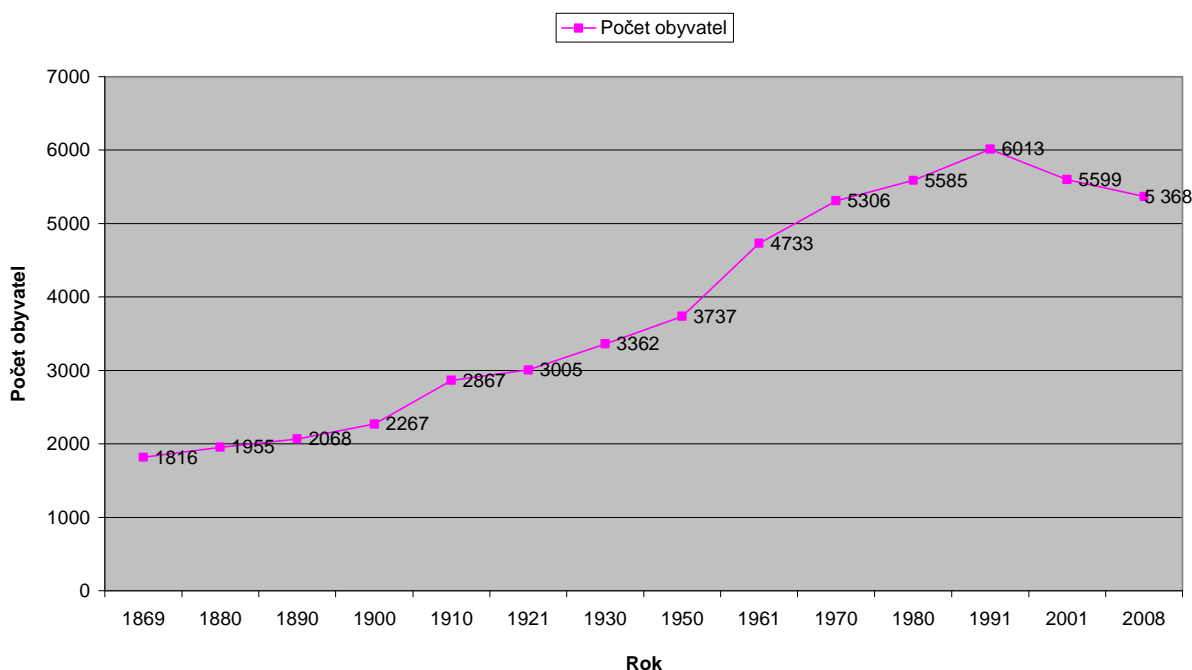
Území náleží klimaticky do mírně teplé oblasti. Tyto oblasti se vyznačují dlouhým létem, teplým a mírně suchým, krátkým přechodným obdobím s mírně teplým jarem a mírně teplým podzimem. Zima je krátká, mírně chladná a velmi suchá s krátkým trváním sněhové pokrývky. Nepřítomnost průmyslových podniků a rozsáhlé lesy způsobují, že prosluněná úbočí tohoto malebného údolí mají stále ještě vzácně čistý vzduch. Průměrné roční teploty se pohybují okolo 10 °C. [27]

Flóra

Vyskytuje se zde přes 70 druhů zákonem chráněných rostlin. Bělokarpatské louky jsou jedinou lokalitou, kde se v ČR vyskytují mimořádně vzácné rostliny jako všivec statný, úložník (rozrazil) pochybný, plevnatec lesostepní. K pokladům patří také více než dvacet druhů lučních orchidejí např. rudohlávek jehlancovitý, tořič čmelákovitý a včelonosný. Více než polovina lesních porostů je tvořena listnatými lesy. [6]

6.3 Demografická situace

Základní údaje o počtu a složení obyvatelstva jsou získávány ze sčítání lidu, domů a bytů, která se uskutečňují v přibližně desetiletých intervalech. Populační velikost sídla a dynamika vývoje je jedním ze základních ukazatelů poskytující obraz o daném území. V posledním desetiletí se růstová tendence v městě Luhačovice zastavila a došlo k malému úbytku. Jak je zřejmé z grafu (Obr. 5), v roce 1991 žilo v Luhačovicích nejvíce obyvatel a to 6 013.

Obr. 5. Vývoj počtu obyvatel v Luhačovicích v letech 1869–2008 [vlastní]

Z údajů Českého statistického úřadu je patrné, že počet obyvatel města vykazoval od posledního sčítání lidu v roce 2001 mírný pokles, pohyboval se nad hranicí 5 000 bydlících osob viz tabulka (Tab. 2). Nejméně obyvatel 5 368 žilo ve městě v roce 2008. Při pohledu na tabulku je vidět, že ve městě jednoznačně převažuje počet žen.

Tab. 2. Počet obyvatel podle pohlaví

Rok	Muži	Ženy	Celkem
2000	2753	2895	5648
2001	2747	2852	5599
2002	2736	2820	5556
2003	2728	2826	5554
2004	2700	2800	5500
2005	2668	2774	5442
2006	2648	2752	5400
2007	2639	2760	5399
2008	2637	2731	5368

Zdroj: [20]

Věková struktura obyvatelstva, kterou znázorňuje tabulka (Tab. 3) je důležitá z hlediska rozvoje města. Pro věkovou skupinu 0 – 14 byl ve sledovaném období nejsilnější rok 2001, poté už zvolna klesá. V roce 2008 má tato věková skupina o 249 obyvatel méně. Nejsilněji zastoupená skupina ve věku 15 – 64 let je taktéž v roce 2001, ovšem v dalších letech počet pomalu klesá. Tato produktivní složka představuje především lidi pracující a studenty. Poproduktivní skupina (osoby starší 65 let) od roku 2001 stále stoupá. Pokud si v tabulce dále všimneme hodnot **indexu stáří**, který vyjadřuje kolik obyvatel věkové skupiny 65 let a více připadá na 100 dětí do 14 let, je vidět **rostoucí trend**. Index stáří má rostoucí trend především v důsledku úbytku dětí do 14 let.

Tab. 3. Věková struktura Luhačovic v období 2001–2008

Rok	0 -14	15 - 64	65 a více let	Celkem	Průměrný věk	Index stáří (65 a více let / 0-14)
2001	871	3873	855	5599	nezjištěno	103,2
2005	684	3851	907	5442	41,5	132,6
2006	664	3828	908	5400	41,7	136,7
2007	642	3839	918	5399	42,0	143,0
2008	622	3795	951	5368	42,4	152,9

Zdroj: [19]

V následující tabulce (Tab. 4) je znázorněna migrace ve městě, která má značné ekonomické, kulturní a populační důsledky. Právě díky migraci z města se v posledních

letech značně snížil počet obyvatel v Luhačovicích. V tabulce je vidět, že počet vystěhovaných obyvatel jednoznačně převyšuje počet přistěhovaných za sledované období.

Nejvíce obyvatel se do Luhačovic přistěhovalo v roce 2003 a to 120 osob. Naopak největší úbytek byl v roce 2004 a to 132 obyvatel. Co se týká rostoucího počtu vystěhovaných, tak především u mladších obyvatel budou hlavními motivy k migraci lepší pracovní nabídky a relativně drahé bydlení. Luhačovice díky kvalitně fungující lázeňské turistice, nabízí sice dostatek pracovních příležitostí, ale právě spíše se zaměřením na cestovní ruch.

Tab. 4. Vývoj počtu vystěhovaný a přistěhovaných obyvatel v letech 2000–2008

Rok	Vystěhovalí			Přistěhovalí		
	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem
2000	51	49	100	34	45	79
2001	52	52	104	53	46	99
2002	68	77	145	54	60	114
2003	53	49	102	54	66	120
2004	63	69	132	42	57	99
2005	62	53	115	44	45	89
2006	57	69	126	45	49	94
2007	47	47	94	49	60	109
2008	51	68	119	44	55	99

Zdroj: [20]

6.4 Trh práce

V Mikroregionu Luhačovické Zálesí jsou Luhačovice jednoznačně pracovní centrem do kterého dojíždí nejvíce pracovníků. V roce 2008 činil počet podnikatelských subjektů v 1 609 a z toho bylo:

- 154 obchodních společností;
- 3 družstva;
- 277 právnických osob;
- 1 332 fyzických osob;
- 1 169 živnostníků.

Největšími zaměstnavateli v jsou: Zálesí a.s., Lázně Luhačovice a.s., Léčebné lázně Luhačovice – Sanatorium MIRAMARE s.r.o., kdy všechny uvedené subjekty zaměstnávají více jak 100 osob. [23]

V roce 2009 byla nezaměstnanost v Luhačovicích ve srovnání se Zlínským krajem (10,8 % míra nezaměstnanosti) podprůměrná. V tabulce (Tab. 5) můžeme vidět, že nejvyšší míra nezaměstnanosti 7,54 % byla v městě v roce 2005, kdy bylo evidováno celkem 222 uchazečů o práci. Nejnižší míra nezaměstnanosti byla pak v roce 2008, kdy dosáhla hodnoty 4,08 % a evidováno bylo 118 uchazečů. Ovšem v roce 2009 došlo opět k nárůstu a to na 7,11 %, to bylo způsobeno především celosvětovou hospodářskou krizí. K **28. 2. 2010** je v Luhačovicích evidována nezaměstnanost **8,25 %** a počet uchazečů o zaměstnání je 244.

Na vývoj nezaměstnanosti má také vliv cyklická nezaměstnanost, která je charakterizována sezónními výkyvy. Především v létě zaznamenávají lázně největší počet turistů a s tím se zvyšuje i nabídka práce. Jedná se však jen o sezónní zaměstnance. Jakmile sezóna skončí, je zaznamenán nárůst uchazečů o zaměstnání.

*Tab. 5. Míra nezaměstnanosti v Luhačovicích
v letech 2005–2009*

Rok	Počet uchazečů o zaměstnání	Míra nezaměstnanosti
2005	222	7,45
2006	180	5,88
2007	147	4,75
2008	118	4,08
2009	203	7,11

Zdroj: [28]

6.5 Občanská vybavenost

Občanská vybavenost, která je nezbytná pro zajištění a ochranu základního standardu a kvality života obyvatel, je na území Luhačovic v zájmu státní správy a samosprávy. Zahrnuje např. objekty pro vzdělávání a výchovu, sociální služby, péči o rodinu, zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu, ochranu obyvatelstva, apod. [25], [27]

Stávající zařízení občanského vybavení*Veřejná správa*

- městský úřad Luhačovice;
- finanční úřad;
- policie ČR;
- městská policie Luhačovice;
- hasičský záchranný sbor Zlínského kraje.

Zdravotnictví

- zdravotní středisko, lékárny;
- lékařské ordinace;
- lázeňská poliklinika;

Školství

- mateřská škola;
- základní škola a školní jídelna;
- střední odborná škola a střední odborné učiliště;
- domov mládeže střední odborné školy a středního odborného učiliště.

Kulturní zařízení

- kino, městská knihovna, lázeňské divadlo, Městský dům kultury Elektra;
- zámek a zámecký park, kostel sv. Rodiny, kaple sv. Alžběty.

Lázeňská zařízení

- Jurkovičův dům, I.dětská léčebna;
- Hotel společenský dům;
- Dům Bedřicha Smetany, lázeňská kolonáda;
- Inhalatorium;
- léčebné lázně Luhačovice – sanatorium Miramare;

- malá kolonáda (Vincentka, galerie, kavárna, restaurace, lázeňská poliklinika, lázeňská cukrárna);
- a další lázeňská zařízení.

Zařízení sociální péče

- domov důchodců Luhačovice;
- dům s pečovatelskou službou;
- charita svaté rodiny Luhačovice.

Sport a rekreace

- sportovní centrum Radostova (sál pro míčové hry, gymnastický sál, masáže, sauna, posilovna, kuželna, restaurace, ubytování);
- dětská hřiště;
- městská plovárna;
- lyžařský vlek a lyžařský svah.

6.6 Technická infrastruktura

Zásobování vodou

Město Luhačovice je zásobováno pitnou vodou z veřejné vodovodní sítě, která je součástí skupinového vodovodu. Zdrojem skupinového vodovodu jsou prameniště Horní Lhota, Komonec, skupinový vodovod Vlára a nyní po rekonstrukci opět i úpravna vody Ludkovice. Z vodárenské nádrže Ludkovice s úpravnou vody o kapacitě 24,50 l/s je pitná voda dopravována výtlačným řádem. Skupinový vodovod Luhačovice je ve správě Moravská vodárenská a.s., s centrálním dispečinkem ve Zlíně-Loukách. [31]

V současné době je území města Luhačovice, které se nachází ve výškách 245 – 340 m n.m. zásobováno pitnou vodou ve dvou tlakových pásmech. Hranici tlakových pásem tvoří vrstevnice 275 m n.m. Vodovodní síť je využívána i k požárním účelům. [27]

Hodně významné je pro město to, že se zde nacházejí přírodní léčivé zdroje. Z hlediska klasifikace vod se jedná o silně mineralizované uhličitě minerální vody hydrogenuhličitano-chlorido-sodného typu, studené, hypotonické. [27]

Odkanalizování

Město Luhačovice má vybudovanou soustavnou kanalizační síť DN 300 – DN 500, DN 800, DN 800/1200, DN 700/1050, DN 600/900, která pokrývá celé současně zastavěné území města. Převážnou část kanalizační sítě tvoří kanalizační stoky jednotného kanalizačního systému. Kanalizační stoky jednotného kanalizačního systému a splaškové kanalizace jsou ve správě Moravská vodárenská a.s. Kanalizační stoky dešťové kanalizace jsou ve správě města Luhačovice. [27]

Elektřina

Ve městě nejsou provozovány zdroje elektrické energie. Veškerá spotřeba elektrické energie je zajišťována z rozvodné soustavy 22 kV, napájené ze spínací stanice 22 kV umístěné mimo Luhačovice v obci Pozlovice. Územím neprochází žádné vedení nadřazené soustavy 110 kV resp. 220 kV. Dodavatelem a správcem elektrické energie je společnost E.ON a.s. [27]

Plyn a teplo

Zemní plyn je do města dopravován plynovodem VTL DN150/PN40 Prakšice–Luhačovice. Místní část Kladná Žilín není v současné době plynofikována. Městský úřad Luhačovice ani ve výhledu s plynofikací místní části Kladná Žilín neuvažuje. Město je plynofikováno kompletně. V menších objektech jsou instalovány malé domovní plynové kotelny (výkon do 200 kW), ve větších objektech a v panelových sídlištích jsou střední zdroje – plynové kotelny (výkon nad 200 kW). Správce plynárenského zařízení je Jihomoravská plynárenská, a.s. Objekty lázní jsou zásobovány teplem z centrálního tepelného zdroje – plynové výtopy vyrábějící páru o tlaku 0,8 MPa a teplotě 200 °C. Pára je rozváděna do jednotlivých objektů potrubím v tepelných kanálech a v menší míře nadzemním vedením. [27]

Nakládání s odpady

Pravidelný svoz je zajišťován Technickými službami p.o. a to na řízenou skládku Slavičín–Radašovy a na řízenou skládku Smolina. Odpad z části firem podnikatelské sféry města je

odvážen firmou JOGA Luhačovice s.r.o.. Technické služby p.o. mají vybudován sběrný dvůr, který je situován v západní části města. V Luhačovicích i v místních částech Polichno, Řetechov a Kladná Žilín probíhá sběr separovaného odpadu – plastů a skla. Odvoz separovaného odpadu je opět prováděn Technickými službami p.o. [27]

6.7 Dopravní infrastruktura

Dopravní dostupnost je jednou z výrazně slabých stránek města. Chybí přímé napojení na dálniční systém. V území Luhačovic má silniční doprava formu silnic II. a III. třídy, místních komunikací. Dále je zde zastoupena železniční doprava a cyklistická. Nejvíce zatíženou je hlavní silnice II/492 ve směru Luhačovice – Slavičín. Byly zde naměřené hodnoty intenzity dopravy vyšší než 8000 vozidel za 24 hodin. Jako problematické se taky jeví zatížení těžkou nákladní dopravou, které negativně působí na stav silnic.

Hromadnou přepravu osob na území města a jeho místních částí zabezpečuje ČSAD Vsetín nebo HOUSA Car svými linkami - buď dálkovými, příměstskými nebo místní dopravou.

V Luhačovicích končí trať Českých drah č. 346 Újezdec u Luhačovic – Luhačovice. Zastávky jsou v Polichně, v Biskupicích u Luhačovic a v Luhačovicích. Jedná se o jednokolejnou trať místního významu sloužící pouze osobní dopravě. Problémem z hlediska provozu a bezpečnosti působily řidičům přejezdy a přechody přes trať v Luhačovicích a v Polichně, z nichž část je již signalizačně zabezpečena. [27]

Cykloturisté jsou specifickou skupinou návštěvníků, kteří vyžadují komplexní nabídku služeb infrastruktury. Město Luhačovice má výborné předpoklady pro dlouhodobý rozvoj cykloturistiky. V území jsou vedeny značené cykloturistické trasy:

- Zlín – Kudlov – Provodov – Luhačovice – Slavičín
- Vizovice – Luhačovice – Bojkovice – Nový Dvůr – Na Trojáku.

Jedná se o středně obtížné až obtížné trasy vedené po silnicích II. a III. třídy a částečně po polních a lesních cestách. Místní cyklistická trasa Obora je vedena z Luhačovic přes Ludkovice, Pradliska, Řetechov a Pozlovice do Luhačovic. V prosinci 2009 byla dokončena výstavba cyklostezky z Luhačovic do Biskupic. Oficiálně bude otevřena v květnu 2010, ale už teď mohou cyklisti a bruslaři využívat 2,8 km dlouhé asfaltové komunikace. [25]

6.8 Cestovní ruch a rekreace

Image města Luhačovice je spjata s **tradicí lázeňství**. Když se řekne „Luhačovice“ co se každému vybaví – lázně, relaxace, léčivé minerální vody jako např. Vincentka. Město každoročně přivítá desetitisíce lázeňských hostů, kterým pomáhají léčit nemoci dýchacích cest, zažívacích orgánů, žlučníku a žlučových cest, páteře i cukrovku. Na území vyvěrá 17 hydrouhličitanochloridosodných kyselk a jeden sirtý pramen. Minerální vody obsahují z kationtů zejména sodík a v menším množství vápník a hořčík. Z aniontů je obsažen nejvíce chlor, kyselinauhličítá, dále brom, jód a z rozpuštěných plynů ve značném objemu volný oxid uhličitý. Teplota vyvěrající vody se pohybuje mezi 10 °C až 12 °C. K pitné léčbě se používá pět minerálních pramenů - Vincentka, Aloiska, Ottovka, pramen Dr. Šťastného a nejnovější pramen Sv. Josefa. Zbylé minerální prameny se využívají k léčebným koupelím. [27]

Je zde provozována řada hotelů, penzionů i soukromých subjektů poskytujících ubytování a jsou zařazeny v občanském vybavení. Rekreční kapacity jsou také v okolí blízké přehrady, která leží na katastrálním území Pozlovic .

Z Luhačovic vychází několik značených **turistických tras**: [25]

Žlutá: Zlín – Luhačovice – Slavičín; Zelená: Uherské Hradiště – Luhačovice – Slavičín – Vsetín; Modrá: Vsetín – Luhačovice - Bojkovice – Žitková;

Červená: Vsetín – Vizovice – Luhačovice – Valašské Klobouky.

V oblasti jsou tedy vhodné podmínky pro nejrůznější aktivity od pěší turistiky, rybaření až např. po jezdeckví. Nabídku doplňují fitcentra, kuželny, bowlingové dráhy, kurty na squash i tenis. Nechybí ani možnosti pro zimní rekreaci.

Analýza spokojenosti turistů

Velmi cenné jsou informace o požadavcích a názory návštěvníků, kteří město navštívili. Podkladem pro hodnocení spokojenosti mi byly informace z turistického portálu CzechTourism, které jsou uvedeny níže v tabulce (Tab. 6).

Jak již bylo zmíněno, dominantním produktem města je lázeňství, ostatní služby mají doplňkovou funkci (turistika, relaxace, sport aj.). Proto je potřeba tyto služby dále rozvíjet a tím **rozšiřovat současnou produktovou nabídku** celého města, která osloví nové cílové skupiny (rodiny s dětmi, aktivní mladé lidi, ale i manažery). Lázeňské město patří mezi čtyři nejvýznamnější destinace lázeňských návštěvníků v České republice. Roční statisticky zachycená návštěvnost činí více než 400 tis. osob platících lázeňský či ubytovací poplatek.

Tab. 6. Hodnocení spokojenosti turistů

	Velmi dobré	Spíše dobré	Spíše špatné	Velmi špatné	Neumím posoudit
Hodnocení služeb pro cykloturisty	5%	5%	7%	3%	79%
Ubytovací služby	57%	27%	1%	1%	14%
Péče o životní prostředí	53%	26%	1%	1%	19%
Atrakce pro děti	6%	6%	9%	4%	75%
Zábava a společenské vyžití	29%	51%	12%	1%	7%
Vybavenost pro sport. aktivity	10%	37%	6%	1%	46%
Služby pro lyžaře	1%	2%	9%	4%	84%

Zdroj: [22]

Z celkových 164 respondentů (zahraniční i místní), byly kladně hodnoceny ubytovací služby, které jako velmi dobré označilo 57% návštěvníků. Za velmi dobré považuje 53 % respondentů životní prostředí ve městě. Pozitivně hodnotili návštěvníci ještě vybavenost pro sportovní aktivity, příležitosti pro zábavu a společenské vyžití. Naopak nejvíce **výhrad a záporného hodnocení** směřovali respondenti k službám pro cykloturistiku, které za spíše špatné považuje celkem 7 % respondentů, dále jako nedostačující ze služeb je nabídka pro děti a v zimě jsou to služby pro lyžaře.

6.9 Kultura a památky

Kulturní život byl a je úzce spojen s lázeňstvím a typickými stavbami - především Lázeňským divadlem. Kolonádní koncerty jsou od května do října stále nedílnou součástí luhačovických odpolední. Mnozí umělci se v Luhačovicích léčili a stali se příznivci lázní. Patřil k nim Leoš Janáček, který navštívil Luhačovice pětadvacetkrát. Celoroční kulturní program je velmi bohatý. K pravidelným událostem určeným široké veřejnosti patří lednový lázeňský reprezentační ples, květnové otevírání pramenů, červnové zahájení divadelní sezóny, červencový festival Janáček a Luhačovice, který se koná pod záštitou prezidenta ČR a je věnovaný památce Leoše Janáčka. Měsíce červenec a srpen jsou vyhlášené díky houslovým kurzům mistra Václava Hudečka. V srpnu se koná festival Divadelní Luhačovice. V září patří Luhačovice dětským folklorním souborům. [6]

Památky

Město můžeme rozdělit na dvě zóny a to lázeňskou památkovou zónu (je centrem léčby) a městskou památkovou zónu. K nejvýznamnějším památkám Luhačovic se řadí Jurkovičovi stavby. Ministerstvo kultury připravuje zapsání těchto staveb na seznam památek UNESCO. Zde blíže představím alespoň ty nejznámější památky. [6]

Augustiniánský dům

Postaven v letech 1902 – 1904, kombinace novorenesančního stylu a novogotického stylu. Běžně tu spávali ministři, biskupové či operní pěvci. Nejznámějším pravidelným hostem byl hudební skladatel Leoš Janáček.

Busta Leoše Janáčka

Je zhotovena z bronzu a mramoru, pochází z roku 1954, autor je K. Pokorný.

Dům Bedřicha Smetany

Stavba ve stylu recese v letech 1908 – 1910. Dům byl otevřen v roce 25. výročí úmrtí hudebního skladatele Bedřicha Smetany.

Inhalatorium

Budova z roku 1923 v klasickém stylu. V době svého otevření bylo inhalatorium jedním z nejmodernějších zařízení svého druhu v Evropě.

Jurkovičův dům

Patří k nejznámějším a nejcennějším objektům v lázních (viz Příloha P II). Přestavěn v roce 1902 architektem Dušanem Jurkovičem z původního komplexu dvou budov ve stylu secese. Na fasádě domu je umístěna freska Jana Kohlera na níž jsou zachyceni svatí Cyril a Metoděj.

Lázeňské divadlo

Dispozičně vychází z divadel 19. století s chodbou obíhající hlediště a se strmým balkonem nad ním. Interiér měl připomínat „kamenná“ divadla.

Vodoléčebný ústav

Původně Jestřabský mlýn z roku 1717 přestavěl D. Jurkovič v roce 1902 na vodoléčbu.

Zámek

Barokní zámek, který ve druhé čtvrtině 18. století založili Serényiové. Budova je jednopatrová ve tvaru písmene E. V současnosti je využíván pro potřeby školství a volnočasových aktivit.

7 HOSPODAŘENÍ MĚSTA LUHAČOVICE

Městský úřad města Luhačovice tvoří starosta, místostarosta, a zaměstnanci městského úřadu. V samostatné působnosti plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo nebo rada města. Město dále provádí výkon státní správy (přenesená působnost § 61- 66 zákona č. 28/2002 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů). Při výkonu přenesené působnosti se řídí zákony a ostatními obecně závaznými předpisy, směrnicemi ústředních orgánů státní správy.

V následující části práce je podrobně zhodnoceno hospodaření města, dle jednotlivých rozpočtů od roku 2005 do 2009. Dále je popsána služba města, protože s možností čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů EU roste riziko zadluženosti měst.

7.1 Rozpočet 2005–2009

Rozpočet má být sestaven v souladu se zákonem 250/200 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a to buď vyrovnaný, nebo přebytkový, sestavuje se na jeden kalendářní rok. Základem pro návrh rozpočtu je rozpočtový výhled, který mají města povinnost sestavovat od roku 2001. Podklady pro sestavení rozpočtu předkládá finanční odbor výkonnému orgánu, tedy Radě města. Do působnosti finančního odboru patří kromě sledování hospodaření města ještě i evidence dlouhodobého majetku města. Provádění změn v rozpočtu během roku, je též v náplni tohoto odboru. V průběhu roku může dojít k několika rozpočtovým opatřením, které schvaluje zastupitelstvo a rada. Například v roce 2005 došlo k 22 rozpočtovým opatřením, která následně způsobila zvýšení příjmů. Město Luhačovice je povinno nechat si přezkoumat své hospodaření za každý uplynulý rok a to buď krajským úřadem nebo krajskému úřadu oznámí, že se rozhodlo zadat přezkoumání auditorovi. U jednotlivých rozpočtů v období 2005–2009 je porovnán již upravený rozpočet města (po přijetí rozpočtových opatření) se závěrečným k 31. 12. [29]

Rozpočtová opatření, která byla v průběhu roku 2005 schválena, způsobila navýšení příjmů o 28 430 tis. Kč a výdajů o 30 519 tis. Kč, což zapříčinilo navýšení deficitu z 8 276 tis. Kč (dle schváleného rozpočtu) na 10 365 tis. Kč. Příjmová strana rozpočtu nebyla naplněna, tj. 99 % viz tabulka (Tab. 7). Nárůst především běžných výdajů oproti roku 2004 se projevuje postupným snižováním finančních rezerv na běžném účtu a s tím souvisí menší možnost

financování kapitálových výdajů (investic) z vlastních finančních prostředků města. V tomto roce město splácelo investiční úvěr na výstavbu sportovní haly (končí v roce 2007). V rámci kapitálových výdajů bylo zbudováno *hřiště s umělým povrchem v areálu Radostova*, financováno z dotace MF a Krajského úřadu, kterou přijali v roce 2006. Čerpání výdajů nebylo překročeno, činilo 96 %. Hospodaření tak města skončilo deficitem 4 972 tis. Kč.

Tab. 7. Rozpočet roku 2005

Rok 2005 (v tis. Kč)			
	Upravený	Závěrečný	% plnění
Daňové příjmy	56 062	55 551	99
Nedaňové příjmy	22 069	22 622	103
Kapitálové dotace	3 013	2 800	93
Přijaté dotace	46 659	46 129	99
Příjmy celkem	127 803	127 102	99
Běžné výdaje	36 352	34 832	96
Kapitátové výdaje	101 816	97 242	96
Výdaje celkem	138 169	132 074	96
Saldo:Příjmy - výdaje	-10 365	-4 972	

Zdroj:[29]

Příjmy za rok 2006 vzhledem k upravenému rozpočtu byly naplněny na 100 %. Příjmová stránka rozpočtu byla ovlivněna mimořádnými dotacemi např. zálohou na vzdělávání úředníků ve výši 2 215 tis. Kč, dále dotací z MF na rekonstrukci kotelny a školního dvora ZŠ Luhačovice. Čerpání výdajů bylo na konci roku ve výši 133 572 tis. Kč a nebylo tedy překročeno. Tato úspora v čerpání výdajů se pozitivně projevila v konečném výsledku hospodaření, který vykázal úsporu ve výši 7 058 tis. Kč (Tab. 8)

Tab. 8. Rozpočet roku 2006

Rok 2006 (v tis. Kč)			
	Upravený	Závěrečný	% plnění
Daňové příjmy	57 791	57 294	99
Nedaňové příjmy	21 264	22 119	104
Kapitálové dotace	6 193	6 202	100
Přijaté dotace	55 014	55 014	100
Příjmy celkem	140 262	140 630	100
Běžné výdaje	29 816	29 966	90
Kapitátové výdaje	110 977	106 606	96
Výdaje celkem	140 793	133 572	95
Saldo:Příjmy - výdaje	-531	7 058	

Zdroj: [29]

Úsporné hospodaření v roce 2007 je důležité především z pohledu možných investic v následujících letech. Bylo ukončeno splácení úvěru na sportovní halu Radostova. Město obdrželo dotace od MF na akci „Sportovní areál ZŠ Luhačovice“ ve výši 5 000 tis. Kč a 6 519 tis. Kč na vzdělávání úředníků z ESF. Příjmová strana rozpočtu byla naplněna na 99 % viz tabulka (Tab. 9). Čerpání běžných výdajů v celkové výši 135 140 tis. Kč vykázalo značnou úsporu vůči upravenému rozpočtu. Z dotace na sportovní areál ZŠ Luhačovice byla dokončena I. etapa, dále mezi významné investiční akce patří výstavba parkovacích míst v ulici Solné a u lázeňských garáží. Výsledek hospodaření byl přebytek 9 797 tis. Kč.

Tab. 9. Rozpočet roku 2007

Rok 2007 (v tis. Kč)			
	Upravený	Závěrečný	% plnění
Daňové příjmy	60 376	61 659	102
Nedaňové příjmy	23 495	23 691	101
Kapitálové dotace	12 455	11 501	92
Přijaté dotace	73 997	71 072	96
Příjmy celkem	170 323	167 923	99
Běžné výdaje	142 011	135 140	95
Kapitátové výdaje	27 728	22 986	83
Výdaje celkem	169 739	158 126	93
Saldo:Příjmy - výdaje	584	9 797	

Zdroj: [29]

Příjmová strana rozpočtu byla naplněna na 97,95 % a důvodem byl časový posun v přijetí dotací na akce *zateplení tělocvičny ZŠ* ve výši 2 918 tis. Kč a na *vzdělávání úředníků* ve výši 850 tis. Kč. Dotace město obdrží v roce 2009. V roce 2008 nebyla uzavřena žádná nová smlouva o úvěru. V částce 1 235 tis. Kč obdrželi dotaci z ESF na vzdělávání úředníků a dotaci na Sportovní areál ZŠ Luhačovice. V rámci kapitálových výdajů byla dokončena II. etapa *sportovního areálu ZŠ Luhačovice*. Skutečné celkové výdaje v tomto roce byly 177 775 tis. Kč, v porovnání s rokem 2007 tedy vyšší o 19 649 tis. Kč. Výsledek hospodaření byl 4 912 tis. Kč a vytvořila se tak v pořadí třetí finanční rezerva, která je důležitá pro realizaci investic.

Tab. 10. Rozpočet roku 2008

Rok 2008 (v tis. Kč)			
	Upravený	Závěrečný	% plnění
Daňové příjmy	62 993	62 847	99,77
Nedaňové příjmy	24 699	25 486	103,19
Kapitálové dotace	14 115	14 300	101,31
Přijaté dotace	84 699	80 054	94,52
Příjmy celkem	186 506	182 687	97,95
Běžné výdaje	145 252	141 348	97,31
Kapitálové výdaje	43 174	36 427	84,37
Výdaje celkem	188 424	177 775	94,35
Saldo:Příjmy - výdaje	-1 920	4 912	

Zdroj: [29]

V roce 2009 skončilo hospodaření deficitem 12 091 tis. Kč, protože očekávanou dotaci ze SFDI na výstavbu cyklostezky město obdrží v roce 2010. Plnění celkových příjmů na konci roku bylo nižší než 100 %. Ovšem čerpání celkových výdajů vůči upravenému rozpočtu překročeno nebylo, plnění činilo 95,8 % (Tab. 11). V rámci kapitálových výdajů byla dokončena II. etapa dvoupodlažního parkoviště (částečně financováno z přijaté dotace ROP) a výstavba cyklostezky Biskupice – Luhačovice v částce 6 986 tis. Kč

Tab. 11. Rozpočet roku 2009

Rok 2009 (v tis. Kč)			
	Upravený	Závěrečný	% plnění
Daňové příjmy	64 209	58 146	90,56
Nedaňové příjmy	13 609	13 320	97,88
Kapitálové dotace	6 075	7 095	116,79
Přijaté dotace	143 841	143 490	99,76
Příjmy celkem	227 734	222 051	97,5
Běžné výdaje	142 668	137 123	96,11
Kapitálové výdaje	101 691	97 019	95,41
Výdaje celkem	244 359	234 142	95,82
Saldo:Příjmy - výdaje	-16 625	-12 091	

Zdroj: [29]

7.2 Dluhová služba města

Hodnota ukazatele dluhové služby slouží ke zjištění, zda hospodaření města má zdravé základy a zda se v budoucnu neobjeví problémy s předlužeností. Ministerstvo financí stanovilo hranici 30 %, pokud je překročena, měla by se přijmout taková opatření, aby v příštím roce nebyl ukazatel překročen. Za problémové překročení stanovené hranice ukazatele dluhové služby se nepovažuje však to, pokud město přijalo úvěr na spoluúčast financování ze strukturálních fondů nebo zadluženost vzniklá např. z důvodu odstranění škod po živelné pohromě. [10]

Město Luhačovice využívalo ve sledovaném období úvěrové zdroje k financování jedné investiční akce a tou je sportovní hala Radostova. Investiční úvěr na sportovní halu se splácel od roku 2005 a skončil v roce 2007. Proto v tomto období byla dluhová služba zvýšena. V posledních dvou letech již nebyl splácen žádný úvěr. Zvýšení zadluženosti města nastane v souvislosti s výstavbou městské plovárny, na kterou si město vzalo úvěr v roce 2010.

Tab. 12. Ukazatel dluhové služby města v letech 2005–2009

Název položky	Stav k 31. 12. v tis. Kč				
	2005	2006	2007	2008	2009
Daňové příjmy	55 551,43	57 294,28	61 659,447	62 846,86	58 146,07
Nedaňové příjmy	22 621,36	22 118,78	23 690,610	25 486,21	13 320,24
Přijaté dotace	33 102,47	36 590,00	16 657,91	17 022,60	17 362,40
Dluhová základna	111 275,26	116 003,06	102 007,96	105 355,67	88 828,71
Úroky	358,45	261,73	87,51		
Splátky jistin a dluhopisů	4 800,00	4 800,00	4 800,00		
Splátky leasingu					
Dluhová služba	5 158,45	5 061,73	4 887,506		
UKAZATEL DLUHOVÉ SLUŽBY (%)	4,64%	4,36%	4,79%	0%	0%

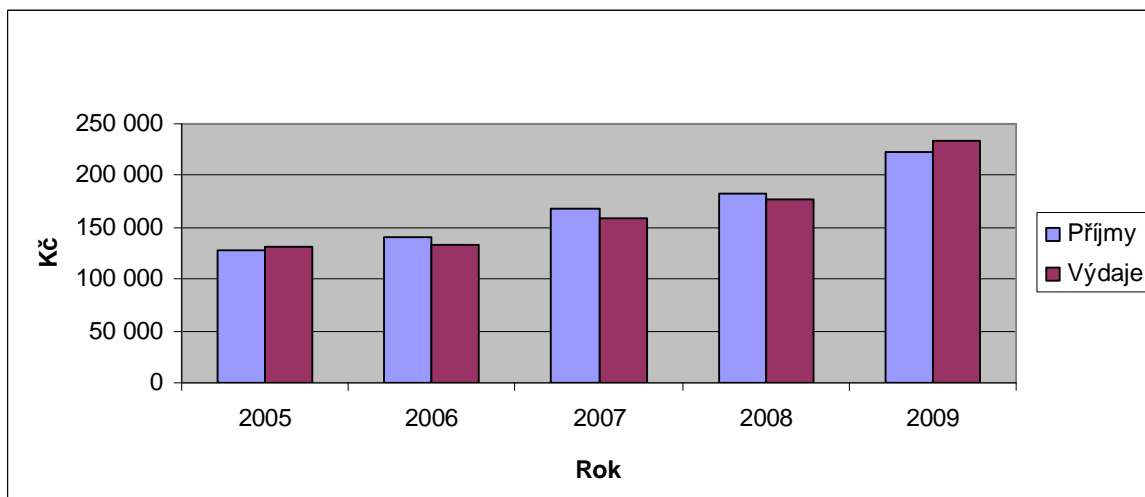
Zdroj: [29]

Ukazatel dluhové služby se od roku 2005 až do roku 2007 pohyboval kolem 4 %, viz tabulka (Tab. 12). V posledních dvou letech se dostal na 0 %. Nepřesahuje tedy výši 30 % stanoveného ukazatele ministerstva financí.

7.3 Shrnutí hospodaření města a další předpokládaný vývoj

Hospodaření Luhačovic lze ve sledovaném období označit za stabilní. Město dosahovalo přebytkového hospodaření v letech 2006 až 2008. Výjimkou byl rok 2005, kdy byl deficit ve výši 4 972 tis. Kč. Ke svému hospodaření využívalo město úvěrové zdroje viz kapitola dluhová služba. Minulý rok skončilo hospodaření taky deficitem a to ve výši 12 091 tis Kč.

V průběhu celého sledovaného období bylo realizováno několik rozsáhlých investičních akcí, které mají přímý vliv na vývoj příjmů a výdajů. Celkové příjmy měly v letech 2005–2009 rostoucí tendenci, od roku 2005 vzrostly až o 94 949 tis. Kč. Co by mohlo město přímo ovlivnit jsou nedaňové příjmy, které jsou tvořeny příjmy z vlastní činnosti, z pronájmu majetku, sankčních plateb a z úroků. S růstem příjmů města rostly i jeho výdaje, které měli v roce 2008 nárůst o 48 901 tis. Kč.

Obr. 6. Vývoj celkových příjmů a výdajů v letech 2005–2009 [Vlastní]

Ekonomická situace města Luhačovice bude v budoucnu ovlivněna především investicí do projektu „Městská plovárna Luhačovice“. Vzhledem k finanční náročnosti tohoto projektu, bude město v následujících několika letech nuceno využít nahromaděné finanční rezervy z minulých let. Dotaci na projekt se podařilo získat v roce 2009, ale v příjmové stránce rozpočtu se projeví v roce 2010. V lednu roku 2010 město získalo úvěr ve výši 60 mil. Kč s dobou splácení 10 let. Většina úvěru se použije právě na financování plovárny. Rozpočtový výhled na roky 2010–2021, který předpokládá růst příjmů ale i výdajů je přílohou (viz Příloha P I).

8 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza je prvním krokem vedoucím ke sjednocení analytických informací a k definování strategických cílů, oblastí a opatření. Byla zpracována na základě dostupných strategických dokumentů a marketingových výzkumů. Dále byly využity informace z rozhovoru se zástupci města, vlastní zkušenosti a znalosti území, které je mi velmi blízké tím, že z oblasti Luhačovic pocházím, a proto můžu sledovat a porovnávat vývoj v jednotlivých oblastech rozvoje města. Analýza mi sloužila taky jako podklad ke strategii rozvoje města.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> – Kvalitou ovzduší se město řadí k nejméně zatíženým oblastem ve Zlínském kraji. – Velká část území leží v chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty. – Čistá krajina a okolí. – Existence hlavní republikové železniční trati. – Rozšíření nezemědělských výrobních činností i u bývalých zemědělských družstev, např. Zálesí a.s.. – Velmi atraktivní rekreační prostředí, pozitivně ovlivňuje i atraktivitu bydlení. – Hlavní lázeňské centrum ve Zlínském kraji a na Moravě s dlouholetou tradicí lázeňství. – Pro Zlínsko jsou Luhačovice významnou zdrojovou oblastí návštěvníků. – Vysoká koncentrace ubytovacích zařízení v rámci celého regionu. – Výborné pozitivní image města mezi návštěvníky i obyvateli ČR. 	<ul style="list-style-type: none"> – Ve městě Luhačovice je zjištěn negativní vliv těžké nákladní dopravy (silnice II/492) na stav silnice, kde hrozí riziko sesuvů. – Poměrně rušná hlavní komunikace vedoucí středem města (existence přímého ohrožení turistů). Absence obchvatu při stále rostoucí automobilové dopravě. – Omezená dopravní obslužnost veřejnou linkovou dopravou o víkendech. – Dostupnost města, chybí přímé napojení na dálniční systém. – Nedostatečné parkoviště v oblasti Luhačovické přehrady v letní sezóně. – Hlavní turistická trasa z lázeňského náměstí k přehradě je přeplněna cyklisty a chodci. – Chybí bezbariérové chodníky a přístupy k veřejným objektům města. – Relativně drahé bydlení. – Nedostatečná kapacita domovů důchodců. – Malá nabídka zábavy ve městě v zimním období. Taky chybí nabídka atrakcí pro děti a rodiny. – Výrazně chybí krytý bazén (již v realizaci). – Absence komplexních služeb pro cykloturisty (půjčovny, úschovny, cyklobusy).

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none">– Zvážit možnost odklonění těžké nákladní dopravy kvůli snížení rizika aktivace sesuvů.– Zlepšení technického stavu silniční sítě, vyřešení problému nadměrného zatížení silnice II/492 na průtahu lázeňským centrem.– Odstranění černých skládek.– Možnosti čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie, ale i z MMR a SFŽP, aj..– Rozvoj a inovace lázeňských, rekreačních a navazujících služeb.– Wellness služby, které jsou současným trendem lázeňského cestovního ruchu v lázeňských zařízeních a hotelech.– Rozvoj vodních sportů v oblasti Luhačovické přehrady.	<ul style="list-style-type: none">– Růst intenzity dopravy může za nepříznivých podmínek vést ke zvýšení emisní a hlukové zátěže.– Dále s růstem dopravy souvisí i zvýšení počtu dopravních nehod.– Nedostatečná schopnost připravit projekty pro čerpání fondů Evropské unie.– Hospodářské zaměření Luhačovic je na lázeňské hosty a turisty, v případě poklesu zájmů bude ohrožena celá místní ekonomika.– Vybudování aquaparku v Uherském Hradišti.– Jestliže nebudou náklady na léčbu hrazeny zdravotními pojišťovnami, sníží se zájem o léčebné pobyty.– V případě poškození image města, může dojít k poklesu zájmu ze strany turistů.

9 PROJEKTY MĚSTA LUHAČOVICE PODPOROVANÉ STRUKTURÁLNÍMI FONDY

Od roku 1999 jsou Luhačovice spádovým střediskem Mikroregionu Luhačovického Zálesí a od roku 2007 na území ještě působí Místní akční skupina Luhačovské Zálesí. V rámci tohoto společenství se město podílí na podpoře rozvoje regionu. Co se týká spolupráce se sousední a funkčně navazující obcí Pozlovice, tak je poměrně malá. Aktuálně však můžu zmínit, že v současné době se Luhačovice podílí jako partner na financování projektu Letního koupaliště na přehradě.

Město využívá k financování svých projektů různých operačních programů, které jsou stěžejní pro čerpání strukturálních fondů, a tím se snaží ušetřit vlastní prostředky na projekty, které z operačních programů financovat nelze. Má zkušenosti s dotacemi z tematických operačních programů, dále z regionálního operačního programu regionu soudržnosti Střední Morava, z kterého čerpá prostředky především na volnočasové projekty.

V této části analytické práce jsou investiční akce města rozděleny do dvou skupin a to na projekty již realizované, které byly dovedeny do své finální fáze. Druhá skupina je pak zastoupena projektem, který je právě v realizaci.

9.1 Realizované projekty

Město Luhačovice pracovalo na řadě projektů a nadále v oblasti čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů sklízí úspěch. Z již realizovaných projektů jsou blíže charakterizovány tři níže uvedené. První projekt je svým charakterem neinvestiční a je financován ze Evropského sociálního fondu, další dva jsou již investičního charakteru. V projektu „Dvoupodlažní parkoviště Solné“ mělo město jako partnera Zlínský kraj, ovšem jedná se o partnera bez finanční pomoci.

9.1.1 Vzdělávání a podpora profesního a osobního rozvoje pracovníků městských úřadů – podpora zlepšování kvality služeb občanům

Název operačního programu: Operační program Rozvoj lidských zdrojů

Priorita: 3.4 Adaptabilita a podnikání

Opatření: 3.4.1 Zvýšení adaptability zaměstnavatelů a zaměstnanců na změny ekonomických a technologických podmínek, podpora konkurenceschopnosti

Termín projektu: 1. 9. 2006 – 30. 6. 2008

Cíl projektu:

- Zvyšování kvality práce a služeb úřadů, zlepšovat vztahy úřadů a úředníků s veřejností.
- Rozvoj klíčových kompetencí pracovníků úřadů, podpora profesního růstu.
- Vybudovat přínosný vzdělávací program nejen na velkých úřadech, ale i menších.

Popis projektu: Projekt se zaměřuje na oblast vzdělávání. Navazuje na Reformu veřejné správy ČR, kterou realizuje a koordinuje Odbor rozvoje územní veřejné správy MV ČR. Přínosem projektu je, že vhodně zvolenou formou vzdělávání, systematicky zvyšuje úroveň profesionálního vystupování úředníků, zlepšuje komunikaci s občany, zvyšuje efektivitu práce. Důraz je kladen i na ovládnutí a využití základních manažerských dovedností, prezentace materiálů včetně rétorického základu [30]

Financování projektu:

Tab. 13. Financování projektu Vzdělávání a podpora profesního a osobního rozvoje pracovníků městských úřadů

Zdroje financování	Částka (v Kč)	%
Dotace ze SF	9 666 338	75
Příspěvek ze SR	3 222 113	25
Celkové uznatelné náklady projektu	12 888 450	100

Zdroj: [30]

9.1.2 Dvoupodlažní parkoviště v ulici Solné

Název operačního programu: ROP NUTS II Střední Morava

Prioritní osa: 2 Integrovaný rozvoj a obnova venkova

Oblast podpory: 2.2 Rozvoj měst

Termín projektu: 1. 1. 2007 – 31. 12. 2009

Partner projektu: Zlínský kraj

Cíl projektu:

- Vybudovat dvoupodlažní parkovací objekt na současné parkovací ploše, a tím zvýšit kapacitu o 64 míst, tedy celkem na 118.
- Socioekonomickým cílem je zvýšit dostupnost podnikatelských, lázeňských i veřejných provozoven, které jsou v přímé vzdálenosti od parkoviště Solné.
- Zlepšení stavu parkování při pořádání větších akcí (lékařských, lázeňských odborných konferencí) v Kulturním domě Elektra. Parkování zde patří k permanentním problémům.

Popis projektu:

Projekt částečně odstraní a zmírní obtíže s parkováním ve středu města. Rozšířením stávající kapacity parkování budou tak obslouženi lidé, kteří navštíví městskou plovárnu, radnici nebo bude sloužit pro krátkodobé potřeby v okolí ulice Solné. Přímo v ulici dojde provozem parkovacího objektu ke snížení hlučnosti, neboť charakter objektu tvoří hlukovou zábranu. Zatímco současná parkovací plocha je zcela otevřená a hluk se rozléhá do okolí. [30]

Financování projektu:

Tab. 14. Financování projektu Dvoupodlažní parkoviště v ulici Solné

Zdroje financování	Částka (v Kč)	%
Dotace ze SF	24 902 300	80
Dotace z rozpočtu SR	1 447 700	5
Vlastní zdroje žadatele	4 650 000	15
Celkové uznatelné náklady projektu	31 000 000	100
Neuznatelné náklady	2 248 898	

Zdroj: [30]

9.1.3 Realizace úspor energie – ZŠ Luhačovice I

Název operačního programu: Operační program Životní prostředí

Prioritní osa: 3.Udržitelné využívání zdrojů energie

Oblast podpory: 3.2 Realizace úspor energie a využití odpadního tepla (u nepodnikatelské sféry)

Termín projektu: 1. 1. 2007 – 22. 9. 2008

Cíl projektu:

- snížení znečištění životního prostředí;
- snížení energetických ztát v budově školy;
- úspora nákladů vynaložených na energie.

Popis projektu:

Základní škola Luhačovice, která je ve vlastnictví města, je třetí největší základní škola ve Zlínském kraji. V rámci stavebně technických úprav projektu došlo k zateplení obvodových stěn, střešního pláště a byla provedena rekonstrukce otopné soustavy budovy. Celková hodnota úspory tepla byla vypočtena na 299 GJ/a. Zrealizovaná opatření povedou ke zvýšení komfortu žáků a učitelů a snížení emisí škodlivin do ovzduší. [30]

Financování projektu:

Tab. 15. Financování projektu Realizace úspor energie

Zdroje financování	Částka (v Kč)	%
Dotace ze SF	2 937 403	90
Vlastní zdroje žadatele	326 378	10
Celkové uznatelné náklady projektu	3 263 781	100
Neuznatelné náklady	836 453	

Zdroj: [30]

9.2 Projekt v realizaci

Městská plovárna Luhačovice je projekt, který je nyní ve fázi realizace. Na tuto značně důležitou investiční akci byla městu v roce 2009 schválena dotace ve výši 82 mil. Kč. V tomto roce proběhlo výběrové řízení na dodavatele. Zrealizováno dosud bylo:

- demolice původní plovárny;
- zemní práce a pilotáž objektu;
- přeložka Solného potoka;
- přepojky vody a splaškové kanalizace;
- zakládání stavby.

Tyto práce byly provedeny do 31. 1. 2010 a město je hradilo z úvěru, který v lednu 2010 získalo. Na základě vyúčtování byla městu poskytnuta poměrná část dotace ve výši 8 195 236,87 Kč. Architektonický návrh plovárny je přiložen v příloze. (viz příloha P III).

9.2.1 Městská plovárna Luhačovice

Název operačního programu: ROP NUTS II Střední Morava

Prioritní osa: 3 Cestovní ruch

Oblast podpory: 3.1 Integrovaný rozvoj cestovního ruchu

Termín projektu: 1. 1. 2008 – 30. 5. 2011

Cíl projektu:

- Předmětem projektu je výstavba krytého bazénu na místě stávajícího letního koupaliště v ulici Solné.
- Zatraktivnění turistické oblasti Luhačovicka v oblasti cestovního ruchu. Zvýšení počtu návštěvníků a přitažlivosti města.
- Rozšíření občanské vybavenosti.

Popis projektu: V Luhačovicích se nachází pouze venkovní koupaliště využívané v letních měsících. Proto výstavbou krytého bazénu bude možné celoroční koupání ve městě. Městská plovárna Luhačovice bude nabízet svým návštěvníkům nabídku sportovních služeb, vycházející z moderního pojetí zdravého životního stylu. Pro tento účel jsou pak nejvhodnější multifunkční zařízení pro pohybovou aktivitu, relaxaci a zábavu, určené pro nejširší veřejnost. Proto má také areál poskytovat nejen zázemí pro sportovní aktivity, ale nabízet některé doplňkové atrakce jako whirlpool, houpací záliv, masážní trysky, chrliče, padací vodu přes hranu galerie. [31], [30]

Financování projektu:

Tab. 16. Financování projektu Městská plovárna Luhačovice

Zdroje financování	Částka (v Kč)	%
Dotace ze SF	82 000 000	68,44
Vlastní zdroje žadatele	37 811 915	31,56
Celkové uznatelné náklady projektu	119 811 915	100
Neuznatelná náklady	9 400 000	

Zdroj: [30], [31]

9.3 Zhodnocení realizovaných projektů

Žádné oficiální zprávy, které by posuzovaly vliv projektů na území, město Luhačovice nezpracovává. Úspěšnost projektů hodnotí pouze monitorovací zprávy v rámci daného operačního programu, které se povinně zpracovávají rok po realizaci projektu.

První projekt zaměřený na vzdělávání úředníků je v práci uveden z toho důvodu, abych poukázala na to, že město plně využívá dotačních programů financovaných ze

strukturálních fondů i z oblasti tzv. měkkých projektů. Je zastřešen přímo městem Luhačovice a financovaný z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR. Byl zaměřen především na osobní rozvoj pracovníků veřejné správy. Po absolvování projektu proběhlo hodnocení spokojenosti se vzděláním. Pomocí strukturovaného anonymního dotazníku, bylo sesbíráno celkem 55 dotazníků. Cílem bylo získat od pracovníků zpětnou vazbu, jakým způsobem hodnotí vzdělávání v rámci projektu. Z celkového hodnocení vedení úřadu i pracovníků byla patrná spokojenost s průběhem projektu. Mnozí zaměstnanci si tak například osvojili standardy chování při styku s občany a zvládají lépe krizové situace.

Energetické úspory, které přinesl projekt „Realizace úspor energie – ZŠ Luhačovice“ mají několik pozitivních přínosů. Přispějí ke snížení znečištění ovzduší a klesnou náklady na provoz školy. Město tak bude vynakládat méně financí ze svého rozpočtu a ušetřené peníze bude moci investovat do jiné oblasti.

Luhačovicko je jednou z oblastí kraje, které bylo vybráno jako vhodné pro rozvoj cestovního ruchu. Region je každoročně navštěvován desetitisíci turisty, ale prakticky zde chybí možnost koupání. Nedaleká přehrada totiž stále čeká na vyčištění a hygienici v ní kvůli výskytu sinic pravidelně koupání zakazují. V období listopad až prosinec 2006, probíhala marketingová studie koupání. Názory ubytovaných osob byly zjišťovány prostřednictvím provozovatelů ubytovacích zařízení. Závěry z této studie jsou zřejmé, a to, že návštěvníci nejvíce postrádají koupaliště. Proto si myslím, že projekt „Městská plovárna Luhačovice“, který je ve fázi realizace, bude mít pro město pozitivní dopad. Například vzniknou nové pracovní pozice.

Naprostá většina hostů, přijíždí do města automobilem v této souvislosti se město již dlouho potýkalo s nedostatkem parkovacích ploch v centru. Nově vybudované dvoupodlažní parkoviště v ulici Solné tento problém momentálně vyřešilo a má i přímou vazbu na plovárnu, která je v těsné blízkosti.

Na území města dochází k neustálému vývoji, ke kterému významně přispěly i výše uvedené projekty.

10 NÁVRH STRATEGIE ROZVOJE MĚSTA LUHAČOVICE

SWOT analýza je základním informačním zdrojem pro formulaci strategie rozvoje, na základě níž jsem určila základní potřeby města Luhačovice. Strategie je navržena tak, aby v co nejvyšší možné míře vedla k eliminaci slabých stránek a upevnění stránek silných. Dalším důležitým podkladem pro definování strategie jsou názory návštěvníků města. Pro potřeby práce jsem se zaměřila na názory a hodnocení turistů prostřednictvím internetového serveru Czech Tourism, které jsou uvedeny v kapitole 6.8.

Strategické cíle města Luhačovice jsou vymezeny v následujících třech oblastech rozvoje:

Cestovní ruch a volný čas

- Rozšíření atrakcí a celkové nabídky pro volný čas ve městě.
- Další rozvoj cyklostezek, naučných stezek a pěších zón.
- Využití lidové architektury D. Jurkoviče k propagaci cestovního ruchu.

Infrastruktura a bydlení

- Ochrana a bezpečnost osob z důvodu vysoké intenzity dopravy silnice II/492 vedoucí centrem města.
- Vytváření příznivých podmínek pro bytovou výstavbu.

Sociální oblast

- Zkvalitnění a rozšíření sociálních služeb zajišťovaných městem.
- Bezbariérové přístupy.

Návrhy opatření k dosažení strategických cílů

Cestovní ruch a volný čas

Cíl se zaměřuje na obohacení současné nabídky volnočasových aktivit. Z ekonomického hlediska je žádoucí, aby většina aktivit turistů mohla být celoročních a nedocházelo tak k větším rozdílům v návštěvnosti mezi obdobím léto a zima (nejslabší období ve městě je leden až duben). Zmírnit tyto rozdíly pomůže plovárna, která je v současné době ve výstavbě. Tematické zaměření navrhovaných investičních záměrů musí taky vycházet z potenciálních cílových skupin (mládež, rodiny s dětmi, senioři). Co se týká projektů pro

rodiny s dětmi, ty by měly zahrnovat pestrou nabídku atraktivit spojených se zábavou a nenáročnou sportovní aktivitou (např. dětské zábavní parky, nenáročná cykloturistika). Mladí lidé preferují relaxační aktivity spojené s péčí o krásu i zdraví. Takové požadavky mohou uspokojit produkty typu wellness a beauty programy, o které v poslední době roste zájem.

Nadále by měla pokračovat podpora rozvoje cyklostezek ze strukturálních fondů. Město má pro rozvoj cykloturistiky velmi dobré podmínky (pěknou krajinu, čisté životní prostředí), a proto je to jeden z významných cílů. Vhodné by bylo vybudovat bezpečnou propojovací komunikaci pro cyklisty a in-line bruslaře v úseku lázeňská kolonáda – Luhačovická přehrada. S výstavbou a doplňováním nových cyklostezek je nutné spojit i doprovodné služby pro turisty, které v Luhačovicích chybí, například úschovny a půjčovny kol, in-line bruslí, cyklobusy atd.

K propagaci cestovního ruchu ve městě je důležité přistupovat více aktivněji, třeba prostřednictvím kulturních a poznávacích programů. Využít například místní lidové architektury a zvýšit tak povědomí turistů o světovém architektovi D. Jurkovičovi, který přestavil několik staveb lázní ve slovanském duchu.

Navrhované strategické záměry by měly neustále lákat nové návštěvníky, a taky prodloužit jejich dobu návštěvy ve městě.

Infrastruktura a bydlení

Centrum Luhačovic je nejvíce zatíženo automobilovou dopravou, proto hlavní opatření v dopravní infrastruktuře by mělo být zaměřeno na zklidnění a zmírnění negativních vlivů. Velmi obtížně se bude hledat řešení na snížení znečištění ovzduší, které je působeno vysokou intenzitou dopravy. Cílem tohoto opatření tedy je eliminovat ohrožení obyvatel a hlavně turistů Luhačovic, které zde z hustého automobilového provozu hrozí. Jako neúčinnější prostředek se zde jeví výstražná zařízení instalovaná v úseku komunikace II/492 (např. radarové zařízení pro měření rychlosti ve směru Luhačovice–Slavičín).

Jednou ze slabých stránek města právě je drahé bydlení. Z tohoto důvodu by měl být podpořen rozvoj výstavby nájemních bytů, startovacích bytů pro mladé občany. Rozvoj

bydlení a bytového fondu má vliv na stabilizaci místního obyvatelstva a zvyšuje atraktivitu daného území pro trvalé bydlení, což se následně odráží v demografickém vývoji území.

Sociální oblast

Smyslem této oblasti rozvoje je rozšířit kapacity sociálních zařízení a zkvalitnit tak sociální služby, které město Luhačovice v současné době zabezpečuje. Dle demografické situace obce, která je analyzována v kapitole 6.3, je patrný růst počtu starších obyvatel ve městě a v souvislosti s tím lze očekávat zvýšení poptávky po službách pro seniory. V Luhačovicích se nachází jeden domov důchodců, který má momentálně plnou kapacitu. Domov s pečovatelskou slouží pouze jako jednodenní stacionář.

Zlepšení mobility osob ve městě, které jsou pohybově omezené – to je další strategická oblast rozvoje města, která by neměla být opomenuta a je nutné se na ni zaměřit. Začne se tak dostávat pohodlí i pro turisty se zdravotním handicapem. Spolu s investicemi do bezbariérových přístupů veřejných budov a komunikací pro pěší, tak lze očekávat vyšší sebeobslužnost a zapojení do společnosti seniorů, zdravotně postižených, ale i dalších, např. matek s kočárky.

Konkrétní oblasti podpory ze strukturálních fondů:

- **Regionální operační program NUTS II Střední Morava**

- A. Prioritní osa: 1 Doprava

- Oblast podpory: 1.3 Bezmotorová doprava

- B. Prioritní osa: 2 Integrovaný rozvoj a obnova venkova

- Oblast podpory: 2.2 Rozvoj měst

- Podoblast podpory: 2.2.1 Fyzická revitalizace území

- Podoblast podpory: 2.2.3 Infrastruktura pro volnočasové aktivity

- Podoblast podpory: 2.2.2 Sociální infrastruktura

- Podoblast podpory: 2.2.7 Úpravy infrastruktury s ohledem na integraci marginalizovaných skupin společnosti

- Podoblast podpory: 2.2.9 Integrovaný plán pro města nad 5000 obyvatel

C. Prioritní osa: 3 Cestovní ruch

Oblast podpory: 3.1 Integrovaný rozvoj cestovního ruchu

• **Operační program Přeshraniční spolupráce Česká republika – Slovensko**

Prioritní osa I - Podpora sociokulturního a hospodářského rozvoje přeshraničního regionu
a spolupráce

Oblast podpory: I. 1 Kulturní rozvoj a zachování tradic

Oblast podpory: I.5 Rozvoj přeshraničního cestovního ruchu

11 KATALOG PROJEKTŮ

Katalog projektů je výstupem navrhované strategie rozvoje města Luhačovice. Obsahuje záměry, které jsou realizovány městem a popřípadě i partnery. Případné uskutečnění projektů tak přispěje k dalšímu rozvoji života ve městě. Důležitým aspektem při návrhu jednotlivých projektů, byla stále ještě se nabízející možnost pro využití finančních prostředků ze strukturálních fondů programovacího období 2007 – 2013. Tedy i jejich termín realizace by měl být do konce roku 2013. Ke každému projektu je nalezen vhodný zdroj financování z konkrétního operačního programu.

11.1 Cyklostezka Jurkovičova Alej

Popis projektu:

Lázeňskou kolonádu města Luhačovice a Pozlovickou přehradu spojuje ulice Jurkovičova alej. Ta je hojně využívána jak pěšími tak cyklisty a slouží i pro in-line bruslení. Výstavba cyklostezky poskytne lepší podmínky pro volnočasové aktivity všech skupin.

Cíl projektu:

- rozšíření atraktivity místa;
- zvýšení bezpečnosti návštěvníků;
- vybudování cykloturistických značek;
- začlenění do systému naučných stezek v místě.

Zdůvodnění projektu:

Jurkovičova alej je místem s velkou koncentrací lidí. Slouží jako cíl procházek pro všechny věkové kategorie návštěvníků (seniory, maminky s dětmi), protože nenáročným terénem s příjemnou atmosférou se lze dostat na přehradu či navštívit další sportoviště nebo kavárny zde umístěné. Cyklisti a in-line bruslaři, kteří tuto komunikaci využívají často způsobují bezpečnostní rizika pro všechny zúčastněné. Z tohoto důvodu je třeba trasu upravit tak, aby byla bezpečná a zaručovala pohodlí všem účastníkům.

Cílové skupiny:

- jednodenní návštěvníci města;
- rodiny s dětmi;

- lázeňští hosté.

Partner projektu: Městys Pozlovice

Identifikace podpory ze strukturálních fondů EU:

Regionální operační program NUTS II Střední Morava:

- Prioritní osa: 1 Doprava

Oblast: 1.3 Bezmotorová vozidla

Přehled financování:

Tab. 17. Projekt: cyklostezka Jurkovičova alej

Zdroje financování	Luhačovice		Pozlovice	
	Částka (v Kč)	%	Částka (v Kč)	%
Dotace ze SF	11 050 000	85	6 800 000	85
Vlastní zdroje žadatele	1 950 000	15	1 200 000	15
Předpokládané náklady projektu	13 000 000	100	8 000 000	100

Zdroj: Vlastní

Předpokládaný termíny vyhlášení výzvy ROP u oblasti 1.3 Bezmotorová vozidla je 4. 6. 2010.

11.2 Rekonstrukce pěší zóny ulice Dr. Veselého

Popis projektu:

Pěší zónu v centru města tvoří ulice Dr. Veselého, která je spojnicí s lázeňským areálem a je nejvytíženější komunikací po celý rok. Tvoří ji obchody, kavárny i obytná zóna. Vzhledem k revitalizaci promenády, která vznikla novou výstavnou polyfunkčních budov, je třeba přizpůsobit funkci a vzhled celé ulice. Tzn. kvalitní dlažba místo asfaltového povrchu, nové vkusné lavičky, lampy veřejného osvětlení. Upravení ulice pro letní zahrádky kaváren a celý komplex dotvořit tak, aby byl charakteristický s lázeňskou promenádou a městskou památkovou zónou.

Cíl projektu:

- zvýšení kvality místa v souvislosti s nárůstem návštěvníků,
- zlepšení image města v jeho centrální části vytvořením klidové lokality.

Zdůvodnění projektu:

Hlavní pěší zóna města je vzhledem k celkovému rozvoji zcela nevyhovující, a to jak z estetického pohledu tak technického. Ulice Dr. Veselého navazuje na lázeňskou kolonádu, proto by měla působit co nejatraktivněji.

Cílové skupiny:

- především lázeňští hosté;
- obyvatelé města.

Identifikace podpory ze strukturálních fondů EU:

Regionální operační program NUTS II Střední Morava

- Prioritní osa: 2 Integrovaný rozvoj a obnova venkova

Oblast podpory: 2.2 Rozvoj měst

Podoblast podpory: 2.2.1 Fyzická revitalizace území

Podoblast podpory: 2.2.9 Integrovaný plán pro města nad 5000 obyvatel

Přehled financování:

Tab. 18. Projekt: Rekonstrukce pěší zóny ulice Dr. Veselého

Zdroje financování	Částka (v Kč)	%
Dotace ze SF	5 100 000	85
Vlastní zdroje žadatele	900 000	15
Předpokládané náklady projektu	6 000 000	100

Zdroj: Vlastní

Předpokládaný termín vyhlášení výzvy ROP u podoblastí 2.2.9 Integrovaný plán pro města nad 5000 obyvatel a 2.2.1 Fyzická revitalizace území je 4. 6. 2010.

11.3 Luhačovice bez bariér I. fáze

Popis projektu:

Základem projektu je vybudováním bezbariérových přístupů u objektů v města, které poskytují služby pro občany a dosud nebyly bezbariérově upraveny (např. městský úřad, kulturní dům Elektra, základní škola, městská knihovna, pošta). Dojde k bezbariérové úpravě chodníků, budou vybudovány bezbariérové nasvětlené přechody. Vzhledem ke značnému rozsahu a finanční náročnosti, bude jak žádost o dotace, tak i vlastní provádění realizováno na etapy. V I. fázi budou upraveny přístupy pro občany do veřejných objektů, II. fáze bude zaměřena na úpravu chodníků a přechodů.

Cíl projektu:

- odstranění technických bariér;
- zvyšování bezpečnosti osob s handicapem;
- zkvalitnění života místních obyvatel ale i hostů, kteří jsou na léčebném pobytu,

Zdůvodnění projektu:

V městě Luhačovice není dostatečně řešen přístup do veřejných budov, po pěší komunikaci podél silnic pro osoby na vozíku, osoby s berlemi či francouzskými holemi, ale i pro matky s dětmi. Přitom většina návštěvníků lázní jsou lidé buď staršího věku a nebo lidé se zdravotními obtížemi.

Cílové skupiny:

- senioři;
- maminky s dětmi;
- lidé se zdravotním handicapem.

Identifikace podpory ze strukturálních fondů EU:

Regionální operační program NUTS II Střední Morava

- Prioritní osa: 2 Integrovaný rozvoj a obnova venkova

Oblast podpory: 2.2 Rozvoj měst

Podoblast podpory: 2.2.7 Úpravy infrastruktury s ohledem na integraci marginalizovaných skupin společnosti

Přehled financování:

Tab. 19. Projekt: Luhačovice bez bariér I. fáze

Zdroje financování	Částka (v Kč)	%
Dotace ze SF	7 650 000	85
Vlastní zdroje žadatele	1 350 000	15
Předpokládané náklady projektu	9 000 000	100

Zdroj: Vlastní

11.4 II. fáze cyklostezky Biskupice – PolichnoPopis projektu:

Navrhovaná cyklostezka bude navazovat na první fázi cyklostezky z Luhačovic do Biskupic, která skončila zaústěním do účelové komunikace užívané zemědělskými stroji v přístupu k letišti. Druhá fáze cyklostezky zajistí pro cyklisty a chodce bezpečné spojení mezi městem Luhačovice a obcí Polichno (místní části Luhačovic), kde se napojí na cyklostezku do Uherského Brodu. Dosud museli cyklisti využívat silnice II/492.

Cíl projektu:

- zvýšení bezpečnosti účastníků silničního provozu;
- zvýšení podílu žáků a studentů využívající cyklistiku při dojížděcí do školy;
- zlepšení dostupnosti Luhačovic, jakožto spádového města;
- oddělit silniční dopravu od cyklistické dopravy na silnici II/492;
- zmírnění negativních vlivů motorové dopravy na životní prostředí a veřejné zdraví (hluk, emise).

Zdůvodnění projektu:

Sníží se tak počet cyklistů po velmi frekventované silnici, a tím se přispěje k bezpečnému a plynulému bezmotorovému propojení jednotlivých částí tohoto regionu. Tato trasa je přínosem jak pro rozvoj turistiky a cestovního ruchu, tak pro rozvoj pravidelného využívání kola v oblasti aktivního volného času a jako dopravního prostředku do zaměstnání, do škol a na úřady.

Cílové skupiny:

- turisté;
- rodiny s dětmi, studenti.

Identifikace podpory ze strukturálních fondů EU:

Regionální operační program NUTS II Střední Morava:

- Prioritní osa: 1 Doprava

Oblast: 1.3 Bezmotorová vozidla

Předpokládaný termín vyhlášení výzvy ROP u oblasti 1.3 Bezmotorová vozidla je 4. 6. 2010.

Přehled financování:

Tab. 20. Projekt: II. fáze cyklostezky Biskupice – Polichno

Zdroje financování	Částka (v Kč)	%
Dotace ze SF	9 350 000	85
Vlastní zdroje žadatele	1 650 000	15
Předpokládané náklady projektu	11 000 000	100

Zdroj: Vlastní

11.5 Domov pro seniory – nadstavba vedlejší budovy

Popis projektu:

Stávající domov pro seniory poskytuje ubytování ve dvou budovách. Hlavní budova je bezbariérová a jsou zde ubytováni senioři, kteří potřebují větší míru pozornosti či asistence. Vedlejší budova je bezbariérová částečně a je určena pro seniory, kteří jsou soběstační, bez zdravotního postižení, bydlí zde ve čtyřech bytech (jedno – dvoulůžkové). Z kapacitního hlediska stávající vedlejší budova domova pro seniory nestačí. Proto v rámci projektu bude přistaveno další podlaží, kde vznikne dalších 6 bytů, převážně jednolůžkových s moderním vybavením, vlastním sociálním zařízením a novým signalizačním systémem. Zůstane zachováno to, že tato budova bude sloužit pro osoby, které jsou soběstačné.

Cíl projektu:

- navýšení ubytovacích kapacit stávající vedlejší budovy domova pro seniory;
- zkvalitnění služeb pro seniory a důstojný život ve stáří.

Zdůvodnění projektu:

Z demografických průzkumů vyplývá, že počet seniorů bude silně narůstat a je jisté, že pomoc v domově bude vyhledávat stále více seniorů. Proto je nezbytné zabezpečit již tak nedostačující kapacitu domova. Dalším důvodem nadstavby bude zlepšení poskytovaných služeb seniorům podle dnešních standardů a snížení počtu dvoulůžkových pokojů ve prospěch jednolůžkových, vytvoření tak většího soukromí.

Cílové skupiny :

- soběstační senioři, bez zdravotního postižení .

Partner projektu: Zlínský kraj, který je zřizovatel zařízení a Město Luhačovice

Identifikace podpory ze strukturálních fondů EU:

Regionální operační program NUTS II Střední Morava

- Prioritní osa : 2. Integrovaný rozvoj a obnova regionu

Oblast: 2.2 Rozvoj měst

Podoblast: 2.2.2 Sociální infrastruktura

Přehled financování:

Tab. 21. Projekt: Domov pro seniory – nadstavba vedlejší budovy

Zdroje financování	Částka (v Kč)	%
Dotace ze SF	5 950 000	85
Vlastní zdroje žadatele	1 050 000	15
Předpokládané náklady projektu	7 000 000	100

Zdroj: Vlastní

ZÁVĚR

Město Luhačovice se pyšní čtvrtými největšími lázněmi v České republice. Zajišťuje pro své obyvatele i návštěvníky příjemné a upravené prostředí, které prochází neustálými změnami a rozvojem. Hlavním cílem diplomové práce bylo navrhnout další směry rozvoje města ze strukturálních fondů a katalog projektů, který bude respektovat operační programy stávajícího programovacího období EU 2007–2013.

I přes administrativní náročnost, která se váže na zpracování projektových žádostí, má město několikaletou zkušenost s využíváním prostředků z fondů EU. V analytické části práce jsou uvedeny čtyři zrealizované projekty, které mají svým významem vliv až na rozvoj území nebo jeho prosperitu. Konkrétně nově budovaná městská plovárna díky ROP NUTS II SM, uspokojí neustálou poptávku turistů i místních obyvatel po této volnočasové aktivitě. Tento projekt má zároveň vliv na politiku zaměstnanosti, zlepšení občanské vybavenosti a následně zvýšení počtu návštěvníků města.

Po prostudování potřebných materiálů a rozhovoru se zaměstnanci městského úřadu byla zpracována socioekonomická analýza Luhačovic. Vyplynulo z ní například to, že díky migraci se v posledních letech snižuje počet obyvatelstva ve městě. Co se týká věkové struktury obyvatelstva, tak v Luhačovicích v posledních letech roste index stáří a zvyšuje se tedy počet obyvatel starších 65 let. V souvislosti s tímto poznatkem jsou v navržené strategii rozvoje zahrnuty investice do rozšíření kapacity domova pro seniory. Občanská vybavenost a technická infrastruktura města jsou poměrně na vysoké úrovni. Ovšem v dopravní infrastruktuře na město negativně působí vysoká intenzita dopravy na hlavní komunikaci II/492. Zhoršuje se stav silnic, hrozí sesuvy půdy a především jsou ohroženi turisté lázní.

Hospodaření města se v uplynulých pěti letech ukázalo jako stabilní. Co se týká úvěrového zatížení, tak za poslední dva roky město nesplácelo žádný úvěr. Zvýšení dluhové služby lze však očekávat v roce 2010 v souvislosti s přijatým úvěrem na projekt městské plovárny.

Pro stanovení strategie rozvoje města byly významné především výstupy ze SWOT analýzy. Byly vytyčeny tři rozvojové oblasti: cestovní ruch a volný čas, infrastruktura a bydlení, sociální oblast. V rámci každé oblasti je poukázáno na další možný směr rozvoje města, popřípadě je upozorněno na to, kde je nutné eliminovat nalezené nedostatky .

Důležitým předpokladem pro návrh katalogu projektů bylo nalezení vhodných zdrojů financování ze strukturálních fondů EU. Dále byla zohledněna zpracovaná SWOT analýza, navržená strategie rozvoje a pak to, aby došlo ke zlepšení kvality života vůbec. U všech navrhovaných projektů je jako možnost podpory doporučen Regionální operační program NUTS II Střední Morava, pro který by projekty mohly splňovat nutné podmínky. Důvodem výběru bylo taky to, že v měsíci červnu lze očekávat výzvy u následujících oblastí podpory: oblast 1.3 Bezmotorová vozidla, podoblast 2.2.9 Integrovaný plán pro města nad 5000 obyvatel a 2.2.1 Fyzická revitalizace území. ROP Střední Morava je zároveň nejvíce využívaným operačním programem, což dokazují projekty, které již byly realizovány. Finanční zdroje u oblasti podpory 1.3 Bezmotorová doprava se snižují, proto je potřeba připravované výzvy využít v prospěch projektů. Dalším vhodným zdrojem pro navrhované projekty může být Operační program Přeshraniční spolupráce ČR–SR. V rámci toho programu jsou ovšem podporované jen ty projekty, které budou realizované s partnerem ze Slovenské republiky. Pro město Luhačovice by to tedy znamenalo najít si partnera s podobným projektovým záměrem.

Dotace z EU pomáhají město měnit v moderní, a proto bude pro Luhačovice prospěšné i nadále využívat této finanční podpory, protože většina projektů je finančně hodně náročná a bez evropských dotací by jejich realizace mnohdy nebyla možná.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BOHÁČOVÁ, I, HRABÁNKOVÁ, M. *Strukturální politika Evropské unie*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009. 188 s. ISBN 978-80-7400-111-6.
- [2] KOLEKTIV AUTORŮ. *Řízení obcí I.* 1. vydání. Praha : Profesional Publishing, 2008. 263 s. ISBN 978-80-86946-76-4.
- [3] KOLEKTIV AUTORŮ. *Úvod do regionálních a správních věd*. 1. vydání. Praha : CODEX Bohemia s.r.o., 1996. ISBN 80-85963-18-3.
- [4] KOZEL, R. a kol. *Moderní marketingový výzkum*. Praha : GRADA Publishing, a.s., 2005. 280 s. ISBN 80-247-0966-X.
- [5] MAREK, D, KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. vydání. Brno : Barrister and Principal, 2009. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.
- [6] Městský dům kultury Elektra. *Luhačovice, průvodce městem, lázněmi a blízkým okolím*. 1. vydání. Staré Město : Trifid KP, s. r.o., 2009. ISBN 978-80-254-6103.
- [7] POMAHAČ, R., VIDLÁKOVÁ, O. *Veřejná správa*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2002. 200 s. ISBN 80-7179-748-0.
- [8] PEKOVÁ, J, PILNÝ, J. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2. vydání. Praha : ASPI, a. s., 2005. 556 s. ISBN 80-7357-052-1.
- [9] PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4.
- [10] PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. První vydání. Praha : GRADA Publishing, a.s., 2007. 280 s. ISBN 978-80-247-2097-5.
- [11] VILAMOVÁ, Š. *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 200 s. ISBN 80-247-1194-X.
- [12] WOKOUN, R. a kol. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 3. vyd. Praha: IFEC, 2001. 266 s. ISBN 80-86412-08-3.

- [13] WOKOUN, R. *Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie*. Praha: VŠE v Praze, Nakladatelství Oeconomia, 2003. ISBN 80-245-0517-7.
- [14] WOKOUN, R. *Strukturální fondy a obce I.* 1. vydání. Praha : ASPI, a. s., 2006. 146 s. ISBN 80-7357-138-2.

Internetové zdroje:

- [15] *Programy 2007–2013* [online]. [cit. 2010-2-23]. Dostupný z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013>.
- [16] *Ministerstvo školství a tělovýchovy – ERDF* [online]. [cit. 2010-2-25]. Dostupný z WWW: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/zakladni-informace-o-erdf-2>.
- [17] *Evropský sociální fond* [online]. [cit. 2010-2-25]. Dostupný z WWW: <http://www.esfcr.cz/evropsky-socialni-fond-v-cr#cile>.
- [18] *Strukturální fondy – Regionální operační program* [online]. [cit. 2010-3-28]. Dostupný z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/d67b43ba-143b-4541-9624-8f9943ac3c15/ROP-NUTS-II-Stredni-Morava>.
- [19] *Český statistický úřad – Počet obyvatel* [online]. [cit. 2010-4-04]. Dostupný z WWW: [http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/luhacovice_demog_cas_rada_1999_2008/\\$File/401809276.xls](http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/luhacovice_demog_cas_rada_1999_2008/$File/401809276.xls).
- [20] *Český statistický úřad – Počet obyvatel* [online]. [cit. 2010-4-04]. Dostupný z WWW: http://www.zlin.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/mesta_a_obce.
- [21] *Strukturální fondy – Informace o čerpání ze SF* [online]. [cit. 2010-3-16]. Dostupný z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Stav-cerpani/Mesicni-monitorovaci-zprava/ImageGallery/Souhrnny-stav-cerpani-SF-FS---k-4-11-2009/Stav-cerpani-SF-FS-k-3-2-2010>.
- [22] *Czechtourism – Monitoring návštěvníků* [online]. [cit. 2010-4-02]. Dostupný z WWW: <http://monitoring.czechtourism.cz/tabs.php?x=33&y=&g=&j0=on&j1=on&k=&r=12&o=37&m=585459&l=293&h9=12&h8=37&h7=585459>.
- [23] *Český statistický úřad – Ekonomické subjekty na území Luhačovic* [online]. [cit. 2010-4-02]. Dostupný z WWW:

[http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/ekonomicke_subjekty_se_sidlem_na_uzemi_mest_k_31_12_2008/\\$File/721011091415.xls](http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/ekonomicke_subjekty_se_sidlem_na_uzemi_mest_k_31_12_2008/$File/721011091415.xls).

- [24] *ROP NUTS II Střední Morava* [online]. [cit. 2010-3-15]. Dostupný z WWW: <http://www.rr-strednimorava.cz/rop-sm/>.
- [25] *Město Luhačovice* [online]. [cit. 2010-3-27]. Dostupný z WWW: <http://www.luhacovice.cz/>.
- [26] *Strategické plánování* [online]. [cit. 2010-3-04]. Dostupný z WWW: http://www.rozvoj-pk.cz/soubory/topmanazeri/Den02_studijni_material_SP.pdf.
- [27] *Územní plán města Luhačovice* [online]. [cit. 2010-2-19]. Dostupný z WWW: <http://www.luhacovice.cz/page/10108/>.

Ostatní zdroje informací:

- [28] *Materiály Úřadu práce - Míra nezaměstnanosti*. Oddělení trhu práce - Antošová Silvie.
- [29] *Materiály o hospodaření města*. Finanční odbor městského úřadu Luhačovice. Vedoucí odboru Ehrenbergerová Alena.
- [30] Interní materiály města Luhačovice o projektech.
- [31] Rozhovor s Ing. Jiřím Šůstkem, vedoucí odboru správy majetku městského úřadu Luhačovice.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
DN	Průměr potrubí
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ES	Evropské společenství
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
FS	Fond soudržnosti
HDP	Hrubý domácí produkt
CHKO	Chráněná krajinná oblast
MF	Ministerstvo financí
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MV	Ministerstvo vnitra
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
ROP	Regionální operační program
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SM	Střední Morava
ZŠ	Základní škola

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Souhrnný stav čerpání SF/FS	24
Obr. 2. Alokace a zůstatky ROP Střední Morava k 1. 9. 2009 v mld. Kč	26
Obr. 3. Znak města	31
Obr. 4. Prapor města	31
Obr. 5. Vývoj počtu obyvatel v Luhačovicích v letech 1869–2008.....	33
Obr. 6. Vývoj celkových příjmů a výdajů v letech 2005–2009	51

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle v období 2007–2013	22
Tab. 2. Počet obyvatel podle pohlaví.....	34
Tab. 3. Věková struktura Luhačovic v období 2001–2008.....	34
Tab. 4. Vývoj počtu vystěhovalý a přistěhovalých obyvatel v letech 2000–2008	35
Tab. 5. Míra nezaměstnanosti v Luhačovicích v letech 2005–2009.....	36
Tab. 6. Hodnocení spokojenosti turistů	42
Tab. 7. Rozpočet roku 2005.....	46
Tab. 8. Rozpočet roku 2006.....	47
Tab. 9. Rozpočet roku 2007.....	47
Tab. 10. Rozpočet roku 2008.....	48
Tab. 11. Rozpočet roku 2009.....	49
Tab. 12. Ukazatel dluhové služby města v letech 2005–2009	50
Tab. 13. Financování projektu Vzdělávání a podpora profesního a osobního rozvoje pracovníků městských úřadů	55
Tab. 14. Financování projektu Dvoupodlažní parkoviště v ulici Solné.....	57
Tab. 15. Financování projektu Realizace úspor energie	58
Tab. 16. Financování projektu Městská plovárna Luhačovice	59
Tab. 17. Projekt: cyklostezka Jurkovičova alej	66
Tab. 18. Projekt: Rekonstrukce pěší zóny ulice Dr. Veselého.....	67
Tab. 19. Projekt: Luhačovice bez bariér I. fáze	69
Tab. 20. Projekt: II. fáze cyklostezky Biskupice – Polichno	70
Tab. 21. Projekt: Domov pro seniory – nadstavba vedlejší budovy	71

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Rozpočtový výhled na roky 2010–2021 (v mil. Kč)
- P II Jurkovičův dům
- P III Architektonický návrh městské plovárny

PŘÍLOHA PI: ROZPOČTOVÝ VÝHLED NA ROKY 2010 – 2021

(V MIL. KČ)

RM 4/2010 - příloha č. 2

Rozpočtový výhled na roky 2010 - 2021 / v mil. Kč /

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Stav fin. prostředků k 1.1.	9,9	18,6	11,1	5	1,6	0,1	0,3	1,2	2,3	2,2	2,7	2,6
Třída 1 - daňové příjmy	52,2	53,1	55,1	57	59	60,5	62	63,5	65	66,5	67,8	69
Třída 2 - nedaňové příjmy	14,7	15,5	15,5	15	15	15,3	15	15	15	15	15	15
Třída 3 - kapitálové příjmy / prodej majetku /	11,6	9,9	3,8	0,5	0,6	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Třída 4 - dotace	183,1	109	75,5	65,5	65,8	66,1	66,4	66,8	67,1	67,4	67,7	68
z toho: dotace na investice	117	43,5	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem příjmy	261,6	187,5	149,9	138	140,4	142,2	143,7	145,6	147,4	149,2	150,8	152,3
Úvěry krátkodobé / do 1 roku /	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Úvěry dlouhodobé	60	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem úvěry	60	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Konsolidované příjmy celkem	321,6	187,5	149,9	138	140,4	142,2	143,7	145,6	147,4	149,2	150,8	152,3
Třída 5 - běžné výdaje	112,1	131	135	134,4	134,9	135	135,8	136,5	137,5	138,7	139,9	140,9
Třída 6 - kapitálové výdaje	200,8	61	15	1	1	1	1	2	4	4	5	8
úrok z úvěru (započ. v běžných výdajích)	0,9	2,2	2,1	1,9	1,7	1,4	1,2	1	0,7	0,5	0,3	0,05
z toho: drobné investice bez dotací	6,5	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
investice spolufinancované z dotací	187,9	61	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem výdaje	312,9	192	150	135,4	135,9	136	136,8	138,5	141,5	142,7	144,9	148,9
Splátka jistiny krátkodobých úvěrů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Splátka jistiny dlouhodobých úvěrů	0	3	6	6	6	6	6	6	6	6	6	3
Konsolidované výdaje celkem	312,9	195	156	141,4	141,9	142	142,8	144,5	147,5	148,7	150,9	151,9
Hotovost běžného roku	8,7	-7,5	-6,1	-3,4	-1,5	0,2	0,9	1,1	-0,1	0,5	-0,1	0,4
Stav fin. prostředků k 31.12.	18,6	11,1	5	1,6	0,1	0,3	1,2	2,3	2,2	2,7	2,6	3

Stav krátkodobých závazků a pohledávek se dá očekávat ve výši srovnatelné s rokem 2009. Výrazně neovlivní finanční situaci města.
 Dlouhodobý závazek - úvěr ve výši 60 mil. Kč - financování investičních akcí v letech 2010 -2011. Splácení od roku 2011 do roku 2021.

Zpracovala: Ing. Ehrenbergerová, dne 18.2.2010

PŘÍLOHA P II: JURKOVIČŮV DŮM

Zdroj: [25]

PŘÍLOHA P III: ARCHITEKTONICKÝ NÁVRH MĚSTSKÉ PLOVÁRNY

Zdroj: [30]